

«O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI»

AKSIYADORLIK JAMIYATI

BUYRUQ

2021-yil «04» 08

TOSHKENT

№ 1-Н

«Харакат хавфсизлигини таъминлаш чоралари тўғрисида»

Йўловчи ва юк ташишда халқ хўжалиги корхоналарининг эҳтиёжларини қондириш, жамият бўлинмаларининг барқарор ишлашини таъминлаш, шунингдек, ҳаракат хавфсизлиги, меҳнат ва технологик интизомни таъминлаш, меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги қоидаларига қатъий риоя қилиш, техник жиҳозларни доимий иш тартибида сақлаш, аввало, йўл, автоматика, телемеханика, алоқа ва электртаъминоти хўжаликларида муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Бундан ташқари, ташиш жараёнининг бевосита ижрокчилари билим даражасини, техник жиҳозларни таъмирлаш ва ишлатиш технологиясини доимий равишда яхшилаш, жамиятнинг барча ходимларига томонидан ҳаракат хавфсизлиги талабларини ўргатиш ва янги меҳнатни рағбатлантириш шакллари излаш билан боғлиқ расмий вазифаларни бажариш назоратини такомиллаштириш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Поездлар ҳаракати хавфсизлиги ҳолатини таҳлил қилиш шуни кўрсатадики, сўнгги йилларда қоидабузарликларнинг умумий сони камайтириши тенденцияси кузатилмоқда, аммо асосий ҳаракат хавфсизлиги қоидаларининг бузилиши ҳамон инсон омили натижасида кузатилган ва ҳодисаларнинг олдини олиш учун профилактик ишлар ташкил этиш учун жойларда етарли чоралар кўрилмаган.

Жамиятнинг ривожланиш стратегиясини амалга ошириш поезд хавфсизлигини ташкил этиш бўйича ёндашувларни ўзгартиришни, барча бошқарув органлари ва жамиятнинг таркибий бўлинмаларининг нуқсонсиз ишлаши ва ўзаро ҳамкорлигини таъминловчи чора-тадбирлар мажмуасини жорий этишни талаб қилади.

Ҳаракат хавфсизлиги ва ташиш жараёнининг ишончилигини таъминлаш мақсадида, хизмат вазифаларини бажариш учун кадрлар масъулиятини ошириш, нормалар ва қоидалар, ташкилот тизимини

такомиллаштириш, меҳнат самарадорлигини, жамият кадрлар сиёсати ва кадрлар салоҳиятини ошириш, мақсадида **буюраман**:

1. Ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга қаратилган мазкур буйруқнинг иловаларидаги қуйидаги ҳужжатлар тасдиқлансин ва 2021 йил 1 январдан амалга тадбиқ этилсин:

““Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамиятида ҳавфсизлик вазиятларни олдини олиш тизимларининг асосий йўналишлари” 1-илова;

- “Жамият комиссиялари томонидан аниқланган бузилишларни ва камчиликларни хизмат текширувларини олиб бориш, кўриклар ва назорат текширувларини ўтказиш тартиби” 2-илова;

- ““Хавфсизлик куни”ни ташкил этиш ва ўтказиш тўғрисида тартиби” 3-илова;

- “Тўсатдан тунги текширувларни ўтказиш қоидалари” 4-илова;

- “Йўл бўйлаб “туртки” аниқланганда ходимларнинг ҳатти-ҳаракатлари тартиби” 5-илова;

- “Изоляция қилувчи бўғинларнинг ишлаши, сақлаш ва қайта йиғиш ҳақида Низом” 6-илова;

- “Поезд ҳаракатланиш йўналишида ҳаракатланувчи таркибининг техник ҳолатини автоматик назорат қилиш ускуналарининг ва шунингдек ҳаракатланувчи таркибнинг издан чиқишини бошқариш мосламалари кўрсаткичлари асосида бекат оралиғида поезд тўхтаган ҳолатда, поездлар ҳаракати билан боғлиқ ходимларнинг ҳаракатлари тартиби” 7-илова;

- “Маневр локомотиви машинистининг ишини ташкил қилиш, машинист ёрдамчисиз ишлаш тартиби” 8-илова.

2. Хўжаликларда ва ташиш жараёнида хавфсизликни таъминлаш бўйича асосий вазифалар этиб қуйидагилар белгилансин:

ташишни ташкил этиш хўжалиги бўлинмаларида

станцияда ойлик комиссия текширувлар сифати, ҳаракат хавфсизлиги бузилиши ва поездлар ҳаракатига боғлиқ бўлган барча ходимлар томонидан ностандарт вазиятларни келиб чиқишининг олдини олиш мақсадида станцияларни замонавий қурилмалар билан жиҳозлаш дастурини янада такомиллаштириш, бажариладиган ишларни техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилган ҳолда амалга ошириш;

локомотив хўжалиги бўлинмаларида

поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, локомотивларни таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш сифати устидан назоратни мустаҳкамлаш, шунингдек, поезд тормоз тизимини бошқариш учун машинистлар ва уларнинг ёрдамчилари билан индивидуал ишлашни ташкил этиш, маршрутда, депода локомотивлар айланиш пунктларида ҳаракатланаётган поезд бригадалари томонидан меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги қоидаларини бажариш устидан назоратни кучайтириш;

вагон хўжалиги бўлинмаларида

вагонларга техник хизмат кўрсатиш шохобчалари иши такомиллаштириш, поездларни техник тайёрлаш сифатини яхшилаш, текширув ва синов воситаларидан самарали фойдаланган ҳолда вагонларни таъмирлашнинг режали турларини амалга ошириш, замонавий ахборот технологиялари ва техник воситалардан фойдаланиш асосида ҳаракатдаги поездлар устидан назоратни мустаҳкамлаш;

йўл бошқариш бўлинмаларида

йўл устки қисмини таъмирлаш устидан назоратни кучайтириш, жорий фойдаланиш жараёнида механизациялаштирилган йўл машиналаридан ва махсуслаштирилган йирик бригадалар ёрдамидан фойдаланиш, таъмир технологик жараёнига тўлиқ риоя қилиш, рельслар синиши каби ҳолатларни олдиндан аниқлаш мақсадида рельс текширув мосламаларидан унумли фойдаланиш, таъмирлаш ишлари жараёнида меҳнат хавфсизлигига эътибор қаратиш;

автоматика, телемеханика ва алоқа бўлимларида

Автоблокировка, электр марказлаштириш ва саралаш тепаликлари марказлаштириш постларида техник ускуналарнинг бенуқсон ишлашини таъминлаш, сигналлаштириш қурилмаларини ўз вақтида таъмирлаш, барча СМБ (сигналлаштириш, марказлаштириш ва блокировка) ускуналарининг ишончилигини ошириш, ҳаракатдаги таркиблари букса текширув қурилмаларини ишончилигини текшириш, темир йўл СМБ қурилмаларини модернизация қилиш;

электрлаштириш хўжалиги бўлинмаларида

тезюрар электропоездлар ва юк поездлари бенуқсон ҳаракатини таъминловчи электр таъминоти қурилмаларининг ишончилигини таъминлаш, технологик жараён ва қоидаларга қатъий риоя қилиш, хўжалик ишларини “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ меъёрий ҳужжатлари талабларига олиб келиш;

логистика, юк ва тижорат ишлари бўлинмаларида

вагонлар юк кўтариш қобилиятидан ортиқча юк ортилиши, тижорат носозликлари билан юкларни ташишга қабул қилиш ва юклаш схемаларини бузиш ҳолатларининг олдини олиш;

йўловчи ташиш бўлинмаларида

йўловчи поездларини тайёрлаш сифатини ошириш, йўловчи вагонларининг таркибий қисмларини таъмирлаш қоидаларига риоя қилиш, йўловчиларнинг ҳаёти ва соғлиғи хавфсизлигининг сўзсиз кафолатлаш учун ягона техник текширувларни ташкил қилиш, шунингдек йўловчи поездларининг қулайлигини ошириш.

Жамият бошқаруви раиси ўринбосарлари, бошқармалар бошлиқлари, минтақавий темир йўл узеллари, жамият тасарруфидаги корхоналар, ташиш жараёнларида ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш ва асосий

вазифаларини ҳал этиш бўйича қуйидаги қўшимча чора-тадбирларни амалга ошириш зарур:

технологик жараёнлар доирасида хавфсизлик стандартларига риоя этилишини таъминлаш;

ходимлар ўртасида хизмат вазифаларига асосан масъулиятни тақсимлаш;

жараёнининг кафолатланган йўл ҳаракати хавфсизлиги ишончилигини таъминлашда барча ходимларнинг ҳаракатларини бошқариш ва мувофиқлаштириш бирлиги;

меҳнат жамоаларида кафолатланган йўл ҳаракати хавфсизлиги ва ташиш жараёнининг ишончилигини ошириш бўйича профилактик ишларнинг юқори даражаси;

жамиятимиз ҳар бир ходимининг ташиш жараёнининг кафолатланган йўл ҳаракати хавфсизлиги ва ишончилигини таъминлашга қаратилган хизмат вазифаларини, қоида ва талабларни бажариш бўйича масъулиятини ошириш;

техник ва технологик базани такомиллаштириш;

ишлаб чиқариш муҳитини яхшилаш;

инсон ресурслари самарадорлигини ошириш ва ходимларни бошқариш тизимини ривожлантириш;

темир йўл транспорти фаолиятига ноқонуний аралашувларнинг олдини олишга қаратилган ишларни амалга ошириш.

3. Жамият бошқаруви раиси ўринбосари, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари, таркибий бўлинмалари раҳбарлари ва инспекторлари биринчи навбатда ҳаракати хавфсизлиги ва темир йўл қоидаларини бир омил таҳлил асосида айниқса хавфли бузилиши олдини олиш учун самарали чора-тадбирлар қабул қилиш керак:

маневр ишларида светофор кўрсаткичлари асосида ташкил қилиш;

вагонларни тормоз бошмоқлари билан қотириш, поездлар ҳаракатида, айниқса йўловчи поездлари ва хавфли юклар ортилган вагонлар билан маневр ишлари бажаришда станция барча ходимлари томонидан сўзлашув регламенти талабларига риоя қилиш;

белгиланган меъёрдан юқори ортиқ юкланган вагонларни ташишга қабул қилмаслик;

йўл устки қисмига хизмат кўрсатиш вақтида поезд ҳаракати учун хавфли жойларни сигнал белгилари билан чегаралаш қоидаларига риоя қилиш;

поездлар ҳаракати вақтида рельслар синишини олин олиш;

хавфли ҳудудларда белгиланган тезликнинг чегараларниши учун поездларга огоҳлантириш бериш;

Ҳар ҳафтанинг чоршанба кунлари "хавфсизлик ва меҳнат муҳофазаси куни"ни ўтказиш ишларини режалаштириш. Ташиш жараёнининг

кафолатланган йўл ҳаракати хавфсизлиги ва ишончилигини таъминлаш масалаларини ҳал этишга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Станцияларда комиссиян текширувлар сифатини ошириш, яъни камчиликларнинг ўз вақтида аниқланиши ва бартараф этилишини таъминлаш;

ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш масалаларида меъёрий ҳужжатлар талабларига мос келтириш;

кадрларни тайёрлаш ва ходимларни меҳнатга манфаатдорлигини ошириш;

поезд хавфсизлиги таъминлашда ойлик профилактик ишларнинг шахсий режаларини ишлаб чиқиш ва вақтида бажарилишини таъминлаш:

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖ раҳбарияти топшириқларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш.

4. Локомотив ва вагон бошқармалари бошлиқлари, локомотив ва вагон деполари бошлиқлари, "Ўзтемирйўлмаштаъмир" УК бош директори, "Ўзвагонтаъмир" АЖ раиси, "Тошкент йўловчи вагонларини таъмирлаш заводи" АЖ раиси, минтақавий темир йўл узеллари бошлиқлари:

локомотив ва вагонлардан фойдаланиш жараёнига салбий таъсир кўрсатадиган букса узеллари қизиши, автотормоз тизимининг носозликлари бартараф этиш бўйича ташкилий-техник чора-тадбирлар мажмуасини амалга ошириш;

аниқланган камчиликларни бартараф этган ҳолда локомотив ва вагон деполарининг цех ва ғилдирак-ролик бўлимларини йиллик технологик текширишлар ўтказиш тартибини белгилаш;

кадрлар тайёрлаш ва персоналларни бошқариш бошқармаси билан биргаликда локомотив ва вагон деполар усталари ва чилангарларининг малакасини оширишни ишларини ташкил этиш;

локомотив бригадалари томонидан хизмат лавозимлари ва шахсий жавобгарлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар тизимининг тўлиқ бажарилишини таъминлаш;

локомотив бригадаларининг тузилиши устидан қатъий назорат ўрнатиш;

локомотив бригадаларига рейс олди кўрсатмалари берилиши ва тиббий кўриклардан сифатли ўтишини таъминлаш;

локомотив бригадаларининг иш ва дам олиш режимига қатъий риоя қилиш;

локомотив ва вагонларнинг рейсларга тайёрлаш сифатини ошириш, ўлчаш асбоблари ва махсус ускуналар билан тўлиқ таъминлаш.

5. Йўл ҳўжалиги бошқармаси минтақавий темир йўл узеллари ва йўл масофалари раҳбарлари билан биргаликда:

белгиланган муддатларда йўл устки қисми элементлари камчиликларини аниқлаш юзасидан комиссиян текширувларини ташкил этилсин;

йўл усталари ва бригадирлари томонидан сифатли жорий ишларни амалга оширилиши, ҳамда бу ишларни хавфсиз бажарилиши энг асосий вазифалар ҳисоблансин;

тажрибали йўл усталари ишлаш усулини ўрганиб, бошқа йўл масофаларида ҳам амалда қўллансин;

йўл ўлчаш вагонлари, дефектоскоп вагонлари ва тележкалар ишини такомиллаштириш, доимий таҳлилларини қилиш, ҳамда бунга тегишли ходимлар малакасини ошириш чоралари кўрилсин;

текширувларда аниқланган камчиликларнинг ўз вақтида бартараф этилишини таъминлаш мақсадида 3-чи ва ундан юқори даражали камчиликнинг икки маротаба қайтарилганида минтақавий темир йўл узели бош мухандиси тегишли ходимлари, техник ва технологик назорат бошқармаси йўл хўжалиги нозири иштирокида жойига чиқиб чора кўрилиши, текширув вақтида маълум километрдаги ҳолат қониқарсиз баҳоланиб, кейинги текширувда такрорланса жойига шахсан минтақавий темир йўл узели тегишли раҳбарлар билан чиқиб зарур чораларни кўрилсин;

рельслар бутлигига таъсир қиладиган жорий таъмир ишларини бошлашдан олдин шахсан йўл масофаси бошлиғи (ёки унинг топшириғига асосан ўринбосарлари) ишни олиб бориш раҳбари билан, технологик жараён, материаллар билан таъминланганлиги ва жойига материаллар етказиш масалалари, махсус ускуналар мавжудлиги, сигнал белгиларининг ўрнатилиши бўйича кўрсатма ўтказиб тегишли журналга ёзувларни амалга оширилсин;

ҳар йили баҳорги ва кузги мавсумларда барча темир йўл кесишмалари ҳолати тегишли хўжаликлар мутахассислари, ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари ва ҳудудий автомобиль транспорти ходимлари билан биргаликда комиссиян текширувдан ўтказилсин,

ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари билан биргаликда тасдиқланган махсус жадвалга асосан темир йўл кесишмаларидан автомобиллар ҳайдовчилар томонидан ўтиш тартибининг бажарилиши юзасидан текширувлар ташкил этилсин.

6. Электртаъминоти, сигналлаштириш ва алоқа бошқармалари, электртаъминоти, сигналлаштириш ва алоқа масофалари бошлиқларига:

рельс электр занжирларининг барқарор ишлашини, коммуникация кабелларининг бутлигини ва ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга қаратилган техник хизмат кўрсатиш ишларини ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш ва уларнинг стандарт талабларига келтирилсин;

электртаъминоти қурилмаларига кўрсатиладиган профилактик ишларни ойма-ой режалаштирилиш ва юқори сифатда бажарилсин;

контакт тармоғини текшириш вағони (ВИКС) томонидан аниқланган камчиликлар таҳлил қилиниб, қониқарсиз баҳоланган йўналишлар

электртаъминоти хўжалиги мутахассислари томонидан қайта кўриб чиқилиши ва тегишли чора-тадбирларни белгилансин;

ноқулай об-ҳаво шароитларида электртаъминоти, сигналлаштириш ва алоқа воситаларининг бенуксон ишлаши учун захира яратиш;

7. "Ўзтемирйўлйўловчи" АЖ бош директори ва минтақавий темир йўл узеллари раҳбарларига:

йўловчи ва шаҳарлараро поездларида йўловчиларни ташишда ҳаракат хавфсизлиги талабларининг бажарилишига алоҳида эътибор қаратилсин;

йўловчи ва шаҳарлараро поездлари жадвалининг бажарилишида келиб чиққан муаммоларнинг тезкор равишда ечими ҳал этилсин;

жадвалдан кеч қолган йўловчи ва шаҳарлараро поездлари ҳаракатини тезлаштириш чоралари барча поездлар ҳаракатига алоқадор бўлган ходимлар диққатига етказилсин ва тегишли чоралар кўрилсин;

йўловчи поездларининг максимал даражада станциялар асосий йўлларида ўтказилиши таъминлансин, поезд диспетчери томонидан берилган буйруққа асосан уларни мўлжалланмаган йўллардан ўтказиш бундан мустасно;

ҳар бир йўловчи поездларининг кириш светофорлари олдида тўхтаб қолиши ҳолатлари тегишли раҳбарлар томонидан кўриб чиқилсин ва бундай ҳолатларнинг олдини олиш чоралари белгилансин;

раҳбарлар, мураббийлар ва нозирлар томонидан йўловчи поездларини кузатиш хизмат лавозимларига киритилсин.

8. Бошқармалар ва минтақавий темир йўл узеллари раҳбарларига барча ҳаракат хавфсизлигига алоқадор ходимлар иш фаолиятини ва жавобгарлигини ошириш, меҳнат муҳофазаси талабларига қатъий риоя қилиш, технологик жараёнларини тўлиқ бажариш, инновацион ғояларни амалга тадбиқ қилиш, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган янги йўналишларни ишлаб чиқариш ва ходимларнинг рағбатлантириш асосий вазифалар этиб аниқлансин.

9. Техник ва технологик назорат, ҳамда меҳнат муҳофазаси, техника ва саноат хавфсизлиги бошқармалари бошлиқларига:

жойларда ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси талабларининг бажарилиши, техник воситаларнинг бенуксон ишлаши, йўл қўйилган ҳаракат хавфсизлиги бузилиши ҳолатлари юзасидан объектив хизмат текширувлари олиб борилишининг олдини олиш ишлари доимий амалга оширилсин;

ушбу бошқармалар ходимларига берилган имтиёزلардан унумли фойдаланган ҳолда ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси талабларининг бажарилиши устидан доимий назорат ўрнатилсин;

қўйилган камчиликларнинг такрорланмаслиги, техник воситаларнинг ҳолатлари ва қўйилган талабларга амал қилинишини таъминлансин;

режавий текширувлар сифатли ва ўрнатилган муддатларда, яъни минтақавий темир йўл узеллари бўйича нозирлар томонидан ҳар йили,

хўжаликлар бўйича бош мутахассислар томонидан икки йилда бир марта ўтказилиши назоратга олинсин;

режавий текширувлар натижасида тузилган далолатномалар минтақавий темир йўл узеллари тегишли раҳбарлари ва ходимлари орасида кенг кўламда кўриб чиқилсин ва қониқарсиз корхоналар ва станциялар раҳбарларига нисбатан интизомий чора кўрилиши юзасидан таклифлар киритилсин;

тегишли бошқармалар билан биргаликда етакчи давлатларда қўлланиладиган замонавий фан ва техника ютуқларининг темир йўл тизимига тадбиқ этиш мумкинлиги кўриб чиқилсин.

10. Персоналларни бошқариш ва кадрларни тайёрлаш бошқармаси раҳбарига тегишли бошқармалар билан биргаликда ҳаракат хавфсизлиги талабларининг бажарилиши юзасидан доимий равишда мутахассислар малакасини ошириш ишлари ташкил этилсин.

11. “Темирйўлчи” газетаси бош редакторига ҳаракат хавфсизлиги талабларининг бузилиши ҳолатлари оммавий равишда газетада чоп этилиб, ходимлар орасида ташвиқот ишлари амалга оширилсин.

12. Бошқармалар, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарларига ҳар бир раҳбарнинг ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси талабларининг бажарилишига қаратилган лавозим нормативлари ўрнатилган тартибда ишлаб чиқарилиши ва уларнинг жамиятимиз раҳбарияти томонидан тасдиқланиши таъминлансин, яъни: бошқармалар ва минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари ўринбосарларининг лавозим нормативлари жамият бошқаруви раисининг тегишли ўринбосарлари томонидан тасдиқланиши, бошқармалар ва минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари лавозим нормативлари жамият бошқаруви раиси томонидан тасдиқланиши таъминлансин.

13. Бошқармалар ва минтақавий темир йўл узеллари раҳбарларига ҳар йили ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси талабларининг бажарилиши юзасидан чуқур таҳлиллар натижасида ташкилий-техник чора-тадбирлар ишлаб чиқарилсин.

14. Ушбу буйруқ 2021 йил 1 январдан кучга киритилсин ва 2015 йил 5 январдан “Ҳаракат хавфсизлиги талабларининг бажарилиши” тўғрисидаги 1-Н сонли буйруқ ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

15. Мазкур буйруқнинг бажарилиши устидан назорат бошқарув раисининг ўринбосарлари зиммасига юклансин.

Бошқарув раиси в.б.

Х.Н. Хасилов

КЕЛИШИШ ВАРАҚАСИ

“Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамиятининг
2020 йил “___” _____даги № _____ -сонли

Қаракат қавр сизмига таъминлаш бўйруғига

Киритилди: РБ

Юборилади: Башқармалар ва МТУлар

Келишилди:

НЗД - [signature]
РБ - [signature]
Д - [signature]
Т - [signature]
В - [signature]
Н - [signature]
Ш - [signature]
Э - [signature]
НЮ - [signature]

Ижроочи: Султанов А.Т
Телефон: 4-93-22

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ темир йўлларида фавқулодда вазиятларни олдини олиш тизимларининг асосий йўналишлари

Темир йўл транспортида ҳаракат хавфсизлиги қуйидаги профилактик тадбирлар мажмуаси орқали таъминланади:

1. Ходимлар сони ва касбий талаблар бўйича белгиланган стандартларга мувофиқ кадрлар билан таъминлаш ва ходимларни жойлаштириш.

2. Поездлар ҳаракати билан боғлиқ лавозимларга номзодларни касбий танлаш.

3. Илмий асосланган меҳнатни ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни бошқариш.

4. Меҳнат ва технологик интизомни мустаҳкамлаш, ижтимоий муаммоларни ҳал қилиш.

5. Поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган ишчиларни даврий тиббий кўрикдан ўтказиш, шунингдек локомотив бригадалари соғлигини сақлаш мақсадида рейс олди тиббий кўриклардан ўтишини таъминлаш.

6. Ходимларнинг техник тайёргарлигини ташкил этиш ва уларнинг малакасини ошириш, ностандарт вазиятларда амалий ҳаракат кўникмаларини ривожлантириш.

7. Поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган ишчиларни ПТЭ, бошқа меъёрий ҳужжатлар ва лавозим йўриқномаларини билиш бўйича даврий синовлар ўтказиш.

8. Ҳаракат хавфсизлиги ҳолатини таҳлил қилиш, "муаммоларни" аниқлаш, уларни бартараф қилиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

9. Поездлар ҳаракати ва манёвр ишлари билан боғлиқ ходимларнинг иш фаолиятини кутилмаган текширувларни (шу жумладан тунги) мунтазам равишда олиб бориш.

10. Ҳар ҳафта ҳаракат хавфсизлиги кунларини ўтказиш.

11. Ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш учун моддий ва маънавий рағбатлантириш шаклларида кенг фойдаланиш, шунингдек, нуқсон, бахтсиз ҳодиса ёки ҳалокат натижасида етказилган зарар учун моддий жавобгарликни қўллаш.

12. Белгиланган тартибда натижаларни таҳлил қилиш билан ҳаракат хавфсизлигини бузилишини ҳар бир ҳолат бўйича суриштирувлар.

13. Эксплуатация ишини ҳар куни сифатли таҳлил қилиш орқали техник воситаларнинг ишлашида носозликлар бўлган тақдирда суриштирувни амалга ошириб ва поездлар кечикишларини ва сабабларини бартараф этиш учун тезкор чоралар кўриш.

14. Техник воситаларнинг ишлашида носозликлар бўлган тақдирда, уларни бартараф қилинишини назорат қилиш учун қуйидаги суриштирув тартибини ўрнатиш:

станция навбатчиси, техник қурилманинг ишлашида носозлик бўлган тақдирда, бу ҳақда дарҳол тегишли таркибий бўлинма диспетчерига ва поезд диспетчерига хабар беришга мажбурдир. Ишга жалб қилинган таркибий бўлинма диспетчери дарҳол носозликни бартараф этиш чораларини кўриши ва бу ҳақда таркибий бўлинма раҳбарига хабар бериши шарт;

йўналиш бўйича навбатчи диспетчери техник воситалари носозлиги ҳақида поезд диспетчеридан маълумот олиш билан дарҳол техник ва технологик бошқармасининг маъсул ходимига, тегишли таркибий бошқармалар диспетчерларига хабар бериши керак;

бошқармалар ва таркибий бўлинмалар диспетчерлари, техник воситалар фаолиятидаги носозлик тўғрисида маълумот олгандан сўнг, носозликни бартараф этиш ва суриштирувни олиб боришда иштирок этишга маъсул бўлган шахсларнинг жойига чиқиб, қатнашишини кузатиб боради;

жойга келганидан кейин 1 соатдан вақтда ходим носозликни бартараф этмаганда, ягона диспетчерлик маркази йўналиш бўйича навбатчиси шахсан минтақавий темир йўл узели раҳбарига, тегишли минтақавий темир йўл узели техник ва технологик назорат

бошқармаси катта инспекторига, тегишли бошқармалар бошлиқларига сўровни иш журналидаги вақти қайд қилган ҳолда хабардор қилади. Ушбу минтақавий темир йўл узели раҳбарлари, тегишли бошқармалари раҳбарлари зудлик билан тегишли темир йўл узели бошлиқларининг жойига кетиш учун чоралар кўрадилар;

носозликлар поездлар ҳаракатида кўп кечикишларга олиб келганда, 2 соатдан ошиқ носозликлар бартараф этилмаганда, ягона диспетчерлик маркази бошлиғининг навбатчи ўринбосари техник ва технологик бошқармаси бошлиғи билан келишилган ҳолда тегишли бошқармалар бошлиқларини носозлик жойига жўнатиш юзасидан тезкор буйруқни тайёрлайди.

15. Темир йўл транспорти йўлларини, сунъий иншоотларни, локомотивларни, вагонларни, сигнализация ва алоқа мосламаларини, электртаъминотини, темир йўл кесишмаларини ва бошқа техник воситаларни таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш бўйича доимий ишларни олиб бориш.

16. Дефектоскопия ускуналарига яхши ҳолатда техник хизмат кўрсатиш ва нуқсонларни аниқлаш ва диагностика тизимларидан самарали фойдаланиш.

17. Белгиланган камчиликларни бартараф этиш чораларини кўрган ҳолда сигнализация мосламалари ва хавфсизлик мосламалари (АЛСН, КТСМ, ДИСК, радиоалоқа ва бошқалар) ҳолатини текширишнинг тасдиқланган жадвалига мувофиқ амалга ошириш.

18. Ҳаракат хавфсизлигини яхшилаш Давлат дастури ва соҳадаги мавжуд амалда тадбиқ қилинган янги қурилмалар, хавфсизлик мосламалари ва диагностика тизимларини яратиш ва жорий этиш бўйича доимий иш олиб бориш.

19. Темир йўл транспортининг техник воситаларини сертификатлаш ва уларни таъмирлаш учун корхоналарнинг ишлаб чиқариш фаолиятини лицензиялаш.

20. Белгиланган муддатларда хўжаликлар ва корхоналарнинг ревизия текширувларини ва минтақавий темир йўл узелларини текширувларини ўтказиш.

21. Баҳорги ва кузги техник жиҳозларни текшириш натижалари, хўжалик ва ходимларнинг киш ва ёзги даврларда ташишларга тайёргарлик даражасини ўрганиш.

22. Айниқса хавфли бузилишларнинг олдини олиш бўйича комплекс ташкилий-техник чора-тадбирларни амалга ошириш ва биринчи навбатда:

тақиқловчи сигналлардан ўтиб кетишлар;

ҳаракатланувчи таркибни станциялардан маҳкамланган ўз-ўзидан чиқиб кетишидан ҳимоя қилиш ва поездларни, айниқса йўловчиларни ва хавфли юк ортилган вагонларни қабул қилиш, жўнатиш ва жўнатиш тартибига риоя қилмаслик;

тормоз тизимининг охириги ёпиқ клапанлари билан поездларнинг жўнатилиши, шунингдек белгиланган меъёрдан ортиқ юкланган вагонларнинг ташишга қабул қилиш;

улоксиз йўлларни сақлаш ва иш пайтида поездлар ҳаракати учун хавфли жой сигналлари билан тўсик қўйиш қоидаларига риоя қилмаслик;

йўл ҳолати бўйича белгиланган тезликда уларнинг хавфсиз ўтишига қафолат бермайдиган участкаларда поездларнинг ҳаракатланиш тезлигини чекламаслик;

кесишиш жойларида транспорт воситалари билан тўқнашув.

23. Ҳаракат хавфсизлигини ташкил этишнинг янги шакллариини излаш ва амалга ошириш.

24. Авариясиз ишлаш тажрибасини умумлаштириш ва тарқатиш.

**Жамият комиссиялари томонидан аниқланган бузилишларни ва камчиликларни
хизмат текширувларини олиб бориш, кўриклар ва назорат текширувларини
ўтказиш тартиби**

Барча тегишли ҳўжаликлар ҳаракат хавфсизлигини бузганлик учун жамиятнинг барча даражадаги бўлинмалари, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари томонидан жавобгарликни кучайтириш мақсадида:

1. Станциялар раҳбарларининг бузилишлар ва камчиликларни хизмат текширувларини, минтақавий темир йўл узели (МТУ) таркибий бўлинмалари комиссиялари томонидан ва жамиятнинг техник ва технологик назорат бошқармаси томонидан амалга оширилган кўриклар ва назорат текширишларни тартибга солиш.

Текширувлар ва назорат текширувлари натижаларига кўра МТУ ходимлари баённома (акт) тузадилар, унда барча аниқланган камчиликлар, таъқиқланган чоралар ва кўрсатмалар акс эттирилган.

Станцияда, МТУнинг таркибий бўлинмасида, кейинги кўриқдан (текширувдан) сўнг, уларни бартараф қилишнинг аниқ муддатлари ва ижро учун масъул шахслар кўрсатилган ҳолда аниқланган камчиликларни бартараф этиш ва кўрсатмаларни бажариш бўйича чора-тадбирлар белгиланади.

Кўрик натижалари таҳлил қилинади. Таҳлилда станциялар, МТУ таркибий бўлинмалари бошлиқлари, таҳлил баённомалари, керак бўлса, буйруқлар ва тузилган чора-тадбирлар билан қатнашишлари керак.

Таҳлил баённомалари, айбдорларнинг интизомий жавобгарликка тортиш бўйича буйруқлар, МТУ таркибий бўлинмаларига бўйсунадиган станциялардан тегишли йўл хизмати ва МТУ техник ва технологик назорат бўлими ва жамиятнинг аппарати текширувдан кейин 3 кундан кечиктирмай ўтказилади.

2. Раҳбарлар масъулиятини ошириш мақсадида, минтақавий темир йўл узели (МТУ) таркибий бўлинмалари, жамиятнинг техник ва технологик назорат бошқармаси комиссиялари томонидан аниқланган ҳаракат хавфсизлигини бузилишлари ва камчиликларни бартараф қилиш учун чора-тадбирлар тизимини ташкил этиш.

Жамият таркибий бўлинмалардаги, станциялардаги ва темир йўл йўлларидаги техник воситалар ва иншоотларга хизмат кўрсатишда бузилишлар натижасида таъқиқ чоралари қўлланилганда ўрта бўғин раҳбар ходимлари (бригадирлар, усталар, участка бошлиқлари ва бошқалар)га нисбатан юқори раҳбарлар томонидан қуйидаги жавобгарликлар қўлланилади:

таъқиқланган чораларни дастлабки ҳолатида даврий мукофотлар берилиши кўриб чиқилади;

такрорий бузилиш ҳолатларида интизомий жавобгарликка тортиш масаласи кўриб чиқилади;

худди шу қоидабузарлик уч марта аниқлаган тақдирда, синовлар натижалари асосида МТУдаги комиссияга навбатдан ташқари билимларни текшириш учун юборилади, эгаллаб турган лавозимига мувофиқлиги масаласи кўриб чиқилади;

МТУ станциялари, таркибий бўлинмалари, бўлимлари раҳбарларига (бошлиқлар ва уларнинг ўринбосарлари)га эса, МТУ бошлиғи шахсий тушунтиришларни олади ва мукофотлар бериш, интизомий жавобгарликка тортиш, эгаллаб турган лавозимига мувофиқлиги масаласини кўриб чиқади.

Камчиликлар ва ҳаракат хавфсизлигига таҳдид солувчи бузилишларни бартараф этилмагани учун, бажарилган ишлар деб белгиланган (сохта расмий жавоблар) асосида таъқиқловчи чоралар кўрилганда, МТУ бошлиғи томонидан хизмат текшируви ўтказилади

ва жавобгар раҳбарларга нисбатан “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ таркибий бўлимларида ишлаши масаласи кўриб чиқилади.

Техника ва технологик назорат бошқармаси нозирининг кўрсатмаларини бажармаганлиги учун МТУ бошлиғи томонидан жавобгар станция бошлиғига, таркибий бўлинмалари, МТУ бўлимлари раҳбарларини интизомий жавобгарликка тортиш, агар шу қоидабузарлик такрорланганида, жавобгар раҳбар ишдан четлаштирилиб, эгаллаб турган лавозимига мувофиқлиги масаласини кўриб чиқилади.

Ушбу Тартибни амалга ошириш учун шахсий жавобгарлик жамиятнинг минтақавий темир йўл узеллари бошлиқлари зиммасига юклатилган.

"Хавфсизлик куни"ни ташкил этиш ва ўтказиш тўғрисида тартиб

Умумий ҳолат

Ушбу Низом "Ўзбекистон темир йўллари" АЖда "хавфсизлик куни" ни ташкил этиш ва ўтказишни белгилайди.

Поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлашда шахсий иштирок этиш меъёрларини янада тўлиқ ва яхшироқ бажариш учун жамиятда ҳар ҳафтанинг чоршанба кунлари ташкил қилиш, шу кунларда бошқармалар, минтақавий темир йўл узеллари, жамиятнинг таркибий бўлинмалари раҳбарлари ва мутахассислари меҳнат жамоаларига шахсан ташриф буюрадилар, ходимлар билан учрашадилар, жойларда ишларнинг ҳолатини диққат билан ўрганиб чиқадилар, аварияларсиз ишлаш ва меҳнат муҳофазасини ташкил этиш бўйича олиб борилаётган ишларни баҳолайдилар, камчиликларни бартараф этиш бўйича қарорлар қабул қиладилар, ижобий натижаларнинг ютуқларини қайд этадилар, илғор ишларда тажрибани узатишдаги узлуксизликни ривожлантирадилар.

"Хавфсизлик куни"нинг мақсадлари ва вазифалари

"Хавфсизлик куни"нинг асосий мақсадлари:

Жамиятнинг таркибий бўлинмалари раҳбарларига интизомни мустаҳкамлаш ва поездлар хавфсизлигини, ҳамда меҳнат муҳофазасини оширишда ёрдам бериш.

Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида техник фойдаланиш қоидалари, "Ўзбекистон темир йўллари" АЖнинг йўриқномалари, буйруқлари ва кўрсатмалари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларининг поездлар ҳаракати хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазасини таъминлаш масалалари бўйича поездлар ҳаракати билан боғлиқ бўлган ходимларнинг иш вазифаларини, тўғридан-тўғри иш жойларида бажарилишини назорат қилиш.

Транспортнинг техник воситаларини ва ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш воситаларини сақлашни назорат қилиш.

Техник воситалар ва хавфсизлик воситаларига техник хизмат кўрсатиш бўйича тажриба ўтказиш ва ўқитиш.

Меҳнат жамоаларида расмий вазифаларини бажаришда барқарорлик ва виждонлилик муҳитини яратиш ишларида иштирок этиш.

Меҳнат жамоаларида жамоатчилик фикрини мониторинг қилиш, жамиятнинг таркибий бўлинмаларида микроклимни яхшилаш.

Амалдаги меъёрий ҳужжатларни, иш технологиясини такомиллаштириш ва темирйўлчилар учун меҳнат ва яшаш шароитларини яхшилаш бўйича таклифлар киритиш.

Йўл ҳаракати хавфсизлиги ва хавфли юкларни ташишбўйича юк жўнатувчилар ва юк қабул қилувчилар билан ўзаро алоқаларини такомиллаштириш.

Яратилган ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси ҳолатига қараб бошқа тадбирларни амалга ошириш.

Профилактик ишларнинг асосий йўналишлари

Жамиятнинг бошқармалари, минтақавий темир йўл узеллари ва таркибий бўлинмалари раҳбарлари ва мутахассислари биринчи навбатда камчиликларни аниқлайдилар ва профилактика чораларини кўришади:

ташишлар ҳўжалигида - манёвр ишлари қоидаларининг бузилишини олдини олиш, ҳаракатланувчи таркибни маҳкамлаш вагонларнинг қочиб кетишини олдини олиш меъёрлари ва тартибига риоя қилиш, поездларни қабул қилиш ва жўнатиш ва биринчи

навбатда йўловчи ва хавфли юкларни қабул қилиш ва жўнатиш тартиби, хизмат сўзлашувлари регламенти, ностандарт вазиятларда ҳаракатлар, хўжаликларни текширишни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш;

локомотив хўжалигида–поездларни таъқиқловчи сигналлардан ўтиб кетишини олдини олиш, автотормозларнинг нотўғри бошқарилиши, ҳаракатнинг белгиланган тезликдан ошиб кетиши, локомотив бригадаларининг иш ва дам олиш режимининг бузилиши, тортиш ҳаракатланувчи таркибини таъмирлашни ва техник хизмат кўрсатишни ташкил этиш, локомотив парки ва моторвагон ҳаракатланувчи таркибни техник жиҳатдан яхши ҳолатда сақлаш;

вагон хўжалигида–вагонларни техник носозликлар билан ортишга бериш, поездларга улаш, ўрнатилмаган белгиларисиз ва трафаретларсиз жўнатилишининг олдини олиш, ҳаракатланувчи таркибни таъмирлашни ва техник хизмат кўрсатишни ташкил этиш, технологик жараёнларга амал қилиш, қуйма қисмлар ва агрегатларни бузмасдан синаб кўриш, буксаларга техник хизмат кўрсатиш.

сигнализация ва алоқа хўжалигида - сигнализация ва алоқа учун алоҳида ускуналарни ва мосламаларни ўз вақтида алмаштириш, сигнализация ва алоқа воситаларига техник хизмат кўрсатиш, таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш қоидаларининг бузилишининг олдини олиш, поезд ва манёвр радиоалоқаларини беқарор қабул қилиш жойларини чиқариб ташлаш, букса қизиб кетишни автоматик равишда аниқлаш учун хавфсизлик мосламалари ва қурилмаларининг ишончли ишлашини таъминлаш, сигналларнинг кўринишини таъминлаш;

йўл хўжалигида - таъмирлаш ишларини бажариш қоидаларига амал қилиш, йўл ва стрелкали ўтказгичларга техник хизмат кўрсатиш, техник назорат ва текшириш воситалари билан аниқланган камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш, йўл ҳолатига мувофиқ ҳаракатланиш тезлигини созлаш, поездлар ҳаракати учун хавфли жойлар ва иш жойининг ўрнатилган тартибда белгилар билан тўсилиши;

электртаъминоти хўжалигида - ҳаво ва автомат блокировка мосламалари электртаъминоти тизимига техник хизмат кўрсатиш ва техник хизмат кўрсатиш қоидаларига риоя қилиш, текширишларда аниқланган камчиликларни аниқлаш ва бартараф қилиш тартиби, хўжаликда профилактика ишларини режалаштирилган жадвалларини ўз вақтида ва сифатли бажариш;

йўловчилар ташиш хўжалигида - йўловчи вагонларини таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатишни ташкил этиш, технологик жараёнларга риоя қилиш, қуйма қисмлар ва агрегатларни бузмасдан синаб кўриш, буксаларга техник хизмат кўрсатиш, йўловчи поездларини рейсга тайёрлаш тартиби, рейс вақтида поездлар бригадаси ходимларининг лавозим йўриқномалари талабларига мувофиқлиги йўловчипоездлари жадвалининг бажарилиши тўғрисида темир йўл маъмуриятлари билан ўзаро алоқаларни ривожлантириш.

юк хўжалигида - юкларни ортиш вақтида ва маҳкамлашда бузилишларни олдини олиш ва хавфсизлигини таъминлаш, юкларни ташиш қоидалари ва ҳаракатланувчи таркибга юкларни юклаш ва маҳкамлаш техник шартлари талабларини қатъий бажариш, вагонларга юк ортишдан олдин доимий равишда техник кўрикдан ўтказиш.

Хўжалик тармоқлари бўйича текширишлар вақтида саволларнинг батафсил рўйхати тегишли бошқарма ва марказлар томонидан ишлаб чиқилади.

“Хавфсизлик куни”ни ўтказиш шакллари ва усуллари

Йўловчи ташиш ва юк поездларини кузатиб боришда локомотив ва моторвагон ҳаракатланувчи таркиб кабинасида кузатиб бориш билан, локомотив бригадаси ҳаракатларини, қўшни хўжаликлари ишчилари ўртасида сўзлашув регламентларини, тезликни чеклаш, кесиб ўтиш жойларида навбатчиларнинг ҳаракатларини, кесиб ўтиш жойларини сақлашни, йўл чегараларини ва ҳоказоларни текшириш билан:

ходимлар томонидан Қоидалар ва кўрсатмаларга риоя қилинишини текшириш;

қурилмаларнинг техник ҳолатини, уларнинг ишлаш муддатига риоя қилинишини, сўзлашув регламентини ва бошқаларни жараёнларни текшириш;

ўрта бўгин раҳбарларининг ва тўғридан-тўғри ижрочилар томонидан технологик жараёнларнинг амалга оширилишини, иш жойларида технологик хариталарнинг мавжудлигини, технологияни билишини мақсадли текшириш;

поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш масалаларида илгари аниқланган камчиликларни ва бузилишларни бартараф этиш бўйича мақсадли текшириш;

техник ўқитишни ташкиллаштирилганлигини, конспектларнинг мавжудлиги ва бажарилган технологик жараёнлар бўйича аниқ мутахассисларни тайёрлаш талабларига мувофиқлигини текшириш;

ишлаб чиқаришхўжалик фаолияти, поездлар ҳаракати хавфсизлиги, меҳнатни муҳофаза қилиш натижаларини кўриб чиқадиган ишчи жамоадаги учрашувлар, таркибий бўлинмалар жамоалари олдида турган вазифалар ва жамиятнинг таркибий бўлинмалари раҳбарларининг илгари кўтарилган масалаларни ҳал қилиши учун ишлаб чиқариш жамоаларига ҳисоботлари (йиғилишлар жадвали ва тармоқлар томонидан кўриб чиқиладиган масалалар рўйхати).

"Хавфсизлик куни" давомида жамиятнинг бошқармалари, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари томонидан аниқланган бузилишларни бартараф этилишини назорат қилиш

“Хавфсизлик куни” натижалари бўйича жамиятнинг бошқармалари, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари ва мутахассислари томонидан аниқланган камчиликлар ва бузилишлар тўғрисидаги баёнот билан далолатнома (телеграмма, юқори раҳбарга ҳисобот) тузадилар ва 3 кундан кечиктирмай тегишли таркибий бўлинма, темир йўл узели бўлимига чоралар кўриш учун юборилади.

"Хавфсизлик куни" ни яқунлаш (пайшанба кунлари), аниқланган камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш ва бошқарув таркибидаги меҳнат жамоаларида мақсадга мувофиқ ишларни таъминлашни назорат қилиш таркибий бўлинмалар раҳбарларига, ҳудудий темир йўл узелларидатегишли бўлимлари, жамиятнинг тегишли бошқармалар бошлиқларига юклатилган.

"Хавфсизлик куни" устидан назорат

“Хавфсизлик куни” учун қуйидаги назорат тизими ташкил этилган бўлиб, унга мувофиқ бошқармалар, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари пайшанба кунлари соат 17-00 гача жамиятнинг техник ва технологик назорат бошқармасига чоршанба куни бўлиб ўтган ҳаракат хавфсизлиги бўйича тадбирлар тўғрисида, саноат хавфсизлиги ва меҳнатни муҳофаза қилиш бошқармасига эса меҳнат муҳофазаси бўйича амалга оширилган ишлар бўйича ёзма ҳисобот топширишлари шарт.

Техник ва технологик назорат, ҳамда саноат хавфсизлиги ва меҳнатни муҳофаза қилиш бошқармалари селектор йиғилишида энг кўп учрайдиган бузилишларни кўриб чиқилган ҳолда (жума кунлари) хавфсизлик куни натижаларини умумлаштиради.

Ходимларни маънавий ва моддий рағбатлантириш шакллари

“Хавфсизлик куни” давомида, меҳнат жамоалари билан учрашувда бошқармалар, минтақавий темир йўл узеллари раҳбарлари, жамиятнинг таркибий бўлинмалари раҳбарлари энг ажралиб турадиган ходимларни рағбатлантиради, шу билан бирга ходимнинг иш фаолиятини баҳолашнинг асосий мезони - белгиланган ҳудуддаги ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси ҳолати, амалга оширилаётган тадбирлар самарадорлиги ҳисобланади.

Тўсатдан тунги текширувларни ўтказиш ҚОИДАЛАРИ

Тунги сменада ишлайдиган ишчиларнинг масъулияти ва иш интизомини ошириш, камчиликларни бартараф этиш ва поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш бўйича ўз вақтида чоралар кўриш мақсадида “Ўзбекистон темир йўллари” давлат акциядорлик жамиятида тўсатдан тунги текширувлар ўтказилишини назорат қилиш тизимини ташкил этиш.

1. Раҳбарлар томонидан тўсатдан тунги текширувлар ўтказиш тартиби белгилансин:

бошқармалар бошлиқ ва ўринбосарлари ва бош муҳандислари - ойига камида бир текшириш бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланган махсус ойлик жадвали асосида;

минтақавий темир йўл узели бошлиқлари, ўринбосарлари ва бош муҳандислари – ойига камида 2 та текширувлар минтақавий темир йўл бошлиғи томонидан тасдиқланган махсус ойлик жадвали асосида;

минтақавий темир йўл узели бўлимлари бошлиқлари, ўринбосарлари ва бош муҳандислари–ойига камида 2 та текширувлар минтақавий темир йўл бошлиғи томонидан тасдиқланган махсус ойлик жадвали асосида;

таркибий бўлинмалар бошлиқлари (масофа, депо ва станция) таркибий бўлинмалар бошлиқлари тасдиқлаган ёпиқ график асосида;

техника ва технология бошқармаси марказий аппарати нозирлари, УТТК минтақавий нозирлари ва бошқармалар ревизорлари - ойига камида бир текшириш махсус ойлик жадвали асосида: техник ва технологик назорат бошқармаси бошлиғи, УТТК минтақавий катта нозир, бошқарма бошлиқлари томонидан тасдиқланган жадвалларга кўра.

2. Тўсатдан ўтказилган тунги текширув натижаларини рўйхатдан ўтказиш ва узатиш тартиби белгилаб қўйилсин:

Бошқарма ва минтақавий темир йўл узели раҳбарлари текширув жойларидан техник ва технологик назорат бошқармасига тунги текширувнинг вақти ва мақсади тўғрисида 4-93-22 тел. орқали ҳисобот беради;

минтақавий темир йўл узеллари таркибий бўлинмалари, бўлимлари раҳбарлари текширув ўтказиладиган жойлардан жамиятнинг минтақавий темир йўл узели раҳбарининг буйруғи билан тайинланган ходимга ҳисобот беришади;

Тўсатдан тунги текшириш натижалари ҳисоботи тузилади ва 3 кун ичида юқори турувчи бошлиқларга юборилади, бошлиқлардан, нозирлардан ва бошқарма ревизорларидан - техник ва технологик бошқармасига; минтақавий темир йўл узели бошлиқларидан - минтақавий темир йўл узели техник ва технологик назорат бошқармаси бўлинмасига; таркибий бўлинма бошлиқларидан (масофалар, депо ва станциялар)дан – жамиятнинг минтақавий темир йўл узели хўжаликлари бўлимларига.

Минтақавий темир йўл узели техник ва технологик назорати бошқармаси катта нозирлари, бошқарма бошлиқлари, техник ва технологик назорат бошқармаси бошлиғига, ҳафтанинг жума кунларида ой бошидан бошлаб амалга оширилган ишлар бўйича ёзма ҳисобот берадилар.

3. Тунги текширишлар натижаларини кўриб чиқиш тартибини белгилаш:

Минтақавий темир йўл узеллари бошлиқлари ҳар куни жамиятнинг тегишли объектларида тунги текширувлар натижасида аниқланган камчиликларни кўриб чиқадилар ва ҳар ойнинг 5-кунигача улар олиб борилган ишларнинг натижаларини

сарҳисоб қиладилар, керак бўлса, кечалари йўл ҳаракати хавфсизлиги бузилишларини камайтириш бўйича таркибий бўлинмаларда қўшимча чора-тадбирлар тузадилар ва жамиятнинг техник ва технологик назорат бошқармасига ёзма равишда хабар беришади.

Кейинги ойнинг 10-кунида ҳар ойда бошқармалар раҳбарлари томонидан, кечалари йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш бўйича вазиятни кўриб чиқадиладар, қўл остидаги хўжаликлар таркибий бўлинмалари раҳбарлари тунги текширувлар учун белгиланган нормативларини бажарилишини кўриб чиқади ва жамиятнинг техник ва технологик назорат бошқармасига ёзма ҳисоботини берадилар.

4. Жамиятнинг техник ва технологик назорати бошқармаси бошлиғи хўжаликлари раҳбарларини тунги текширувларини амалга ошириш учун ушбу Низомнинг жамиятнинг хўжалик бошлиқлари томонидан бажарилишини назорат қилади ва олиб борилган ишларнинг натижаларини поездлар ҳаракати хавфсизлиги селектор йиғилишида сарҳисоб қилади.

Йўл бўйлаб “туртки”- аниқланганда ходимларнинг ҳатти-ҳаракатлари тартиби

1. Агар йўл давомида ёнлама ёки вертикал "туртки" аниқланса, машинист хизмат тормозини қўллаши ва ҳаракат таркибининг ҳолатини диққат билан кузатиши керак. Ҳаракат хавфсизлигига таҳдид соладиган ҳолатларида фавқулодда тормозлашни қўллаши керак.

2. Зудлик билан радиоалоқа орқали қуйидаги поезддан кейинги ёки қўшни йўл бўйлаб ҳаракатланаётган локомотив машинистига, қачонки шу йўлга ҳаракат хавфсизлигига таҳдид соладиган ҳолат аниқланганда ва станциялар навбатчиларига, перегонларни ёпишига ёки поезд диспетчерларига ҳаракатни тўхтатиш тўғрисида қуйидаги шаклда хабар бериши керак:

“Диққат, диққат! Мен машинист (фамилия) (рақами) поезднинг ____ км, __ пикетда, ____ йўл (рақами) соатига ____ км тезликда (ёнлама ёки вертикал) “туртки” аниқладим. Ўлчамлари тўғрисида маълумот йўқ.

3. “Туртки” тўғрисидаги маълумот қуйидаги поезддан кейин ёки қўшни йўл бўйлаб ҳаракатланаётган локомотив машинистлари, шунингдек станция навбатчилари томонидан, перегонни ёпганлиги ҳақида тасдиқланиб олиниши керак.

4. Тўхтагандан сўнг, поезд текширилади:

йўловчи поездида поезд бошлиғи (бригадир) билан бирга машинист ёрдамчиси;
юк поездида, моторвагонли (МВПС) ва махсус ҳаракатланувчи таркибда (ССПС) - машинист.

Ҳаракатланувчи таркибнинг механик қисмидаги носозлик ва поезд остидаги йўлнинг носозлиги бўлмаган тақдирда, станция навбатчиси томонидан текширув ўтказилганлиги ва носозликлар йўқлиги тўғрисидаги ҳисоботидан сўнг, у хавфли жойни бутун поезд билан 20 км/соатдан кўп бўлмаган тезликда кузатиб борадиган тарзда ҳаракатни давом эттиради, кейин у белгиланган тезликда ҳаракат қилади.

5. Ортдаги поезд машинистлари "туртки" ҳақида маълумот олган ҳолда, тезликни пасайтириш бўйича чораларни кўришлари ва белгиланган жойни бутун поездда 20 км/соат тезликда юришлари керак. Бутун поезд белгиланган жойни босиб ўтганидан сўнг (ДУ-61 шаклида бланкга ёзиб қўйилади), кейин поезд белгиланган тезликда ҳаракат қилади.

6. Йўлнинг носозлигини биринчи бўлиб аниқлаган машинист, локомотив радиоалоқаси бузилган тақдирда, мавжуд бўлган бошқа алоқаси воситалари (йўл биноларидаги, қўриқланадиган кесишмаларидаги, реле шкафларидаги ёки мобиль телефон) ёрдамида энг яқин станция навбатчисини хабардор қилиши шарт.

7. Ҳаракатланиш учун хавф мавжудлиги ҳақидаги хабаридан сўнг, биринчи поезд перегонга фақат йўл устаси билан ёки у йўқлигида йўл бригадири кузатувида юборилади. "туртки" эълон қилинган жойга 500 метр етиб бормасдан поезд тўхтади, йўл устаси ёки (йўл бригадири) йўлнинг ҳолатини текширади ва хавф бўлган жойдан поезднинг кейинги ҳаракати тартибини белгилайди.

8. Агар " туртки " тунги вақтда эълон қилинса ва унинг сабаби аниқланмаса, йўл устаси тезликни 25км/соатгача чегаралайди, кундузи текширувдан ўтказиб камчилик бартараф этилгандан сўнг ва тезлик чегараланишини бекор қилиши мумкин.

9. Барча ҳолатларда станциялар навбатчилари станция бошлиғини, поезд диспетчерини, йўл устасини хабардор қилиши ва ДУ-46 журнаliga тегишли ёзувни амалга ошириши шарт. Йўл масофаси диспетчери ва станция навбатчиси йўл устаси ёки йўл бригадири, йўл масофасининг раҳбарлари, жойига бориши, йўлнинг ҳолатини текшириши ва носозликни бартараф этиши чораларини кўриши зарур.

Изоҳ: ҳаракатни тўхтатиш сабаблари:

ҳаракатланувчи таркибнинг рельсдан чиқиши;

темир йўл бирикиш ёрилиши (бирикмаларни синиши, бурама мурватларни кесилиши ёки тушиб қолиши);

темир йўл изи қўндаланг синиши;

йўлни тўсиб қўйиш;

йўлнинг кескин чўқиши коникарсиз сақлангани сабабли, йўл устки қисмининг ювилиши, улоқларнинг осилиб қолиши;

режадаги кескин бурчак;

йўлнинг ёнбошга отиб юборилиши.

10. Фақатгина аниқланган камчиликлар бартараф этилгандан кейингина йўл устаси поездларнинг ҳаракатланиши тезлиги чегараси тўғрисида жорий огоҳлантиришни бекор қилади.

Изоляция қилувчи бўғинларнинг ишлаши, сақлаш ва қайта йиғиш ҳақида Низом

1. Таркибнинг техник стандартлари.

Изоляция қилувчи бўғинлар қуйидагиларга бўлинади:

Темир йўл рельслари бўйича: Р-65, Р-50, Р-43.

Изоляциянинг тузилиши бўйича:

- а) ёпиқ қопламалари билан олдиндан йиғилган;
- б) йўнилган қопламалари билан олдиндан йиғилган;
- в) елим болтли;
- д) металларалаш;
- е) шишатолали қопламалари билан.

Изоляция қилувчи қопламалар билан йиғиб тайёрланган изоляция қилувчи бўғинларни бурама мурватлардан вақти-вақти билан бураб, қопламаларни ечиб, изоляция ҳолатини текирилади, эскирган изоляцияларни олиб ташланади ва қопламаларни йўриқнома талабларига мувофиқ алмаштирилади.

Клейболтли изоляция қилувчи бўғинларни, маталларалаш қопламаларни, мунтазам равишда кузатиб туриш талаб этилади ва рельс-қоплама изоляцияси қаршилиги кўрсаткичини даврий текширув билан текшириб турилади, учқунли сачратмалардан, металл чанг бирикмаларидан, гилдираклар ва тормоз колодкалари қириндиларидан тозаланади.

Эслатма: конструкциявий хусусиятлари туфайли елимболтли бўғинларни кўздан кечиришда, бўғин болтларини бураш талаб этилмайди.

Барча изоляция қилувчи бўғинлар шпал қутисининг ўртасида бўлиши керак.

Рельсларнинг учлари ҳеч қандай кўтарилмаслиги керак, рельснинг бутун баландлиги бўйлаб бўғимдаги оралик 5- 10 ммни ташкил қилиш керак.

Изоляция қилувчи бўғинларда рельснинг бош юзаси ва қоплама ораси, рельснинг юқори таглик ва қоплама ораси ифлосликлардан, мазутдан, металл чангдан, қириндилардан ва бошқа металл чиқиндилардан, ўзларининг физик-механик хусусиялари билан изоляция қилувчи бўғинлар электр изоляциясини бузмаслиги керак.

Изоляция қилувчи бўғиннинг барча изоляцияланган қисмлари ва унинг элементлари рельслар турига мос келадиган стандарт шакл ва ўлчамларда бўлиши керак ва изоляцияловчи бўғин чизмаларига мувофиқ ўрнатилиши керак.

Изоляция қилувчи бўғинларнинг жойлашув ерлари чайқалишлар, чўкишлар, ёнбошга кетиш ва рельс бошлари орасидаги вертикал поғоналар бўлмаслиги керак.

Станция ичидаги ҳар бир изоляция қилувчи бўғин серия рақамига эга бўлиши керак, ўрта мурват тешиклари орасидаги қопламаларнинг ён юзасида ёрқин бўёқ билан белгиланади.

Йўнилган ва елимболтли қопламалардан изоляция қилиш бўғимларида, рельс таглиги ёғоч шпалларга қозиқлар билан, қозиқ “бўйини” қопламага тескари айлантириб, изоляциясига механик зарар етказмайдиган қилиб маҳкамланади.

Йўлнинг радиуси 300 метрдан кам бўлган эгри чизикли участкаларда, шунингдек, ҳаракатланувчи таркибнинг доимий тормозланиш жойларида қоплама билан тайёр йиғма бўғинларни ётқизиш тақиқланади, шунингдек тортиш ипларининг стрелкали ўтказгичларнинг эгри чизикларида ўрнатиш тақиқланади.

Рельснинг таглиги юқори ва пастки юзалари, бўғинлар бошининг ён ва пастки юзалари қоплама билан ПФ бўёқ ёки шунга ўхшаш нарсалар билан бўғимдан 100 миллиметр масофада бўялган бўлиши керак. Шунингдек изоляция бўғинига қўшилган рельсларнинг сўнгги юзаси ҳам бўялади.

Изоляция кистирмалари учлари орасига ўрнатилади, изоляция қилувчи бўғинда рельслар турига кўра ўрнатилади. Қопламанинг тагига изолация қилувчи бўғин қисмига қўшимча изоляция ўрнатилади, металл қириндилар тушишини олдини олиш учун.

Ҳар бир станцияда изоляция қилиш бўғинларининг ҳисоби ва рўйхатга олиниши бўйича махсус журнал тутилади ва у станция навбатчиси хонасида сақланади.

Журналда қуйидагилар кўрсатилиши керак:

- а) барча конструкциядаги изолация қилувчи бўғинлар режавий кўриги;
- б) изоляция қилувчи бўғиннинг шунатилган вақти;
- в) изоляция қилувчи бўғинларнинг элементларини қисман ёки тўлиқ алмаштиришни амалга ошириш.

Станциядаги изоляция қилувчи бўғинлар бўлими ҳақидаги журнал ёзувлари йўл бригадари (йўл устаси), сигналлаштириш ва алоқа электромеханиги, станция навбатчиси томонидан имзоланиши керак.

2. Изоляция қилувчи бўғинларини текшириш вақти ва қайта йиғиш.

Йўл масофаси бошлиғи йиллик изоляция қилувчи бўғинлар жадвалини тузади, сигнализация ва алоқа бошлиғи билан келишади ва катта электромеханиклари, йўл усталари, станция бошлиқларига биргаликда бажарилиши учун юборилади.

Изоляция қилувчи бўғинлар ўз вақтида қайта йиғилади:

а) йўловчи поездлари қатнови билан асосий ва қабул қилиш-жўнатиш йўлларида - йилига бир марта;

б) бошқа ва тепача йўлларида - 2 йилда бир марта.

Қопламаларни олиб ташлаш билан бўғинларни текширишни йўл устаси томонидан жадвал бўйича оғоҳлантиришлар берилиши ва иш вақти давомида поездлар ҳаракати ёпилиши билан амалга оширилади.

Ушбу ишни бажарадиган бригадада изоляция қилувчи бўғинларни текширишда етарли миқдорда изоляция материаллари (бўёқ, эмайл ёки шунга ўхшаш) ва тегишли асбоб бўлиши керак.

Ажратилган бўғинни кўрикдан ўтказишда йўл устаси:

- а) эскирган изоляция элементларини аниқлаши, уларни алмаштириши;
- б) рельсларнинг учларини ифлосликлардан, зангдан, чиқиндилардан, металл қириндиларидан тозалаш;
- в) рельсларнинг учларини қоплама узунлигигача металл чўтка билан ялтирагунга қадар тозалаш;
- г) мурват тешикларида ва рельсларнинг учларида гардишлар борлигини текшириб кўриш, агар улар йўқ бўлса, гардишлар ўйишни таъминлаш;
- д) рельслар учлари рангини янгилаш;
- е) агар керак бўлса, бўш жойларни созлаш;
- ж) эскирган мурватларни, гайка ва шайбаларини алмаштириш;
- з) изоляцияланаган бўғинларни қайта йиғиш.

Изоляция қопламаларини ташқарисидан бўяш талаб қилинмайди. Кўринишни яхшилаш ва изоляцияловчи бўғинларни қоплама билан ажратиш учун болтли бўғинлар остига ўрнатилган стандарт металл чизиқларни қизил бўёқ билан бўяшга рухсат берилади.

Агар тарелкасимон пружиналар ишлатилса уларни ташқи томонидан бўялади.

Изоляция қилувчи бўғинларни қайта йиғиш давомида йўл монтёри йўл бригадари назоратида, иш жойида сигналлаштириш, марказлаштириш ва блокировкалаш электромеханиги катнашиши керак, қайта йиғиш вақтида ўрнатилган изоляция сифатини текширади, рельс-қоплама изоляция қаршилиқ пасайтирилганлигини йўқлигини текшириши, йиғилган бўғин элементларда тасдиқланган технологик карталари бўйича “сигналлаштириш қурилмаларига хизмат кўрсатиш технологияси” га мувофиқ эканлиги.

3. Изоляция қилувчи бўғинларни текшириш вақти.

Йўл усталари ва бригадирлари режалаштирилган йўл ўлчовлаарида ва станцияларни ойлик кўригида изоляция қилувчи бўғинларни уларнинг металл зарралардан, ифлосликлардан тозалаш билан кўздан кечиришни амалга оширади. Ушбу иш изоляция қилувчи бўғинлар қопламаларини олиб ташламасдан қаршилиқ изоляция электр ўлчовисиз амалга оширилади.

Изоляция қилувчи бўғинлар элементлар ҳолатини электр қаршилигини ўлчаш билан, кучланиш қиймати ва ток ўлчами рельс занжирларида станциянинг асосий ва қабул қилиш-жўнатиш йўлларида, йўловчи поездларини ўтказиш билан, сигналлаштириш электрмеханиги бешинчи разряддан кам бўлмаган йўл бригадири ёки йўл монтаж билан биргаликда ҳафтада бир марта, ДУ-46 шаклдаги журналга қайд қилиш билан ўтказилади.

Рельс боши ва металл қоплама орасидаги кучланишнинг кучи кўрсаткичи нолга тенг бўлиши керак.

Станциянинг қолган йўлларида ойига бир марта изоляция қилувчи бўғинларнинг электр қаршилигини ўлчаш амалга оширилади.

Изоляция қаршилиги даражасининг нормалардан ўзгаришлар аниқланган тақдирда, сигналлаштириш электрмеханиги талаби билан йўл бригадири бир кун муддатда режадан ташқари емирилган қопламани ёки нотўғри изоляция бўғинини алмаштириш билан амалга оширилади.

Станция бошлиғи, станция навбатчиси, поезд диспетчери йўл устасининг аризасига биноан ДУ-46 шаклидаги текширувлар журнаliga ёзишни назорат қилиб, ушбу иш учун технологик "окно" тақдим этиши шарт.

Агар йўл бригадири томонидан иш бажарилмаган бўлса ёки станция навбатчиси, поезд диспетчери изоляция бўғинини тиклаш учун вақт бермаса, йўлнинг бузилган изоляцияси бўлган қисми поездлар ҳаракати учун йўл устаси томонидан ёпилади ва сигналлаштириш электрмеханиги томонидан ушбу секция ўчирилади.

Станциялар оралиғида изоляция қилувчи бўғинлар йиғишни ҳисобга олиш учун йўлларда амалдаги изоляция қилувчи бўғинларни ҳисобини юритиш тизими сақланиб қолади ва йўл бригадири (йўл устаси) ва сигналлаштириш электрмеханиги томонидан имзоланган рўйхатга олиш актлари тасдиқланади.

Станциялар оралиғидаги изоляция қилувчи бўғинларнинг йиғиш ишларини бажариш учун технологик "окно"да поезд диспетчерининг рўйхатдан ўтган буйруғи билан расмийлаштирилиб, уни амалга ошириш санаси ва вақти кўрсатилади.

Йўл масофаси ва сигнализация ва алоқа масофасининг диспетчерлик аппарати томонидан йўлларда ва станцияларда изоляция қилувчи бўғинларининг қайт йиғиш ва ҳисобга олиш тартиби масофалар бошлиқларининг буйруқлари билан белгиланади.

4. Изоляция қилувчи бўғинларнинг қайта йиғиш сифатига қўйиладиган талаблар.

Ён, пастки ва бўғинларнинг изоляцияловчи қистирмаларни алмаштириш ва бўғинларни бураб ечиш ва қопламаларни олиб ташлаш билан тўлиқ тўпламда амалга оширилади.

Қўшимчага кесилган учи бўлган изоляцияловчи қистирмаларни бўғинга ўрнатиш таъкиқланади.

Шпалнинг ҳар бир учида, изоляция бўғинида, козиклар, клеммали ва закладной мурватлари тўлиқ ўрнатилиши керак.

Бўғин болтларига, рельслар қопламага туташган жойларида, изоляцияловчи кўпикли каучук изоляцияловчи енглар қўйилган.

Қор ва лойлардан темир йўлнинг бўғинларини ҳимоя қилиш учун рельс ва қоплама орасига қопчалар ётказилган ёки геотекстиль, геотекстиллер сингдирилган нитро бўёқлар.

Рельснинг таглиги юкори ва пастки юзалари, бўғинлардаги рельс бошининг ёнбош ва пастки юзалари темир йўл бирикмасидан 100 мм масофада қизил бўёқ билан бўялади, шунингдек изоляция қилинган бўғинга қўшилган релсларнинг сўнгги юзаси ҳам бўялган.

Агар носоз изоляцияланган бўғинлар ишлари бажарилмаган ҳолатда, сохта бандлик ёки светофорларнинг рухсат берувчи кўринишининг таъқиқловчи кўринишига ўтиб қолиши олдини олиш мақсадида сигналлаштириш электромеханиги томонидан ушбу изоляцияланган бўғин марказлаштириш тизимидан ўчирилиши шарт.

Поезд ҳаракатланиш йўналишида ҳаракатланувчи таркибининг техник ҳолатини автоматик назорат қилиш ускуналарининг (КТСМ-01, КТСМ-01Д, КТСМ-02, СД-Б, СД-БТ), ва шунингдек ҳаракатланувчи таркибнинг издан чиқишини бошқариш мосламалари (УКСПС) кўрсаткичлари асосида бекат оралиғида поезд тўхтаган ҳолатда, поездлар ҳаракати билан боғлиқ ходимларнинг ҳаракатлари тартиби

Бошқарув мосламалари кўрсаткичлари бўйича поездларнинг кечикиши поездлар жадвалининг бажарилишига энг кам таъсир кўрсатиши керак ва аниқланган носозликлар имкон қадар тезроқ бартараф этилиши керак.

Станция навбатчисининг ҳаракатлари (марказлаштирилган диспетчерликда поезд диспетчерининг)

1. Агар поезд ҳаракатланаётганда ҳаракатланувчи таркибнинг техник ҳолатини автоматик равишда кузатиб бориш орқали поездда нуқсонли ҳаракатланувчи бирлик (локомотивлар, вагонлар, ўзиюрар махсус ҳаракатланувчи таркиб) аниқланса, станция навбатчиси (марказлаштирилган диспетчерликда поезд диспетчери):

а) "Сигнал- 2" сигналида КТСМ, ДИСКни аниқлаш ускуналари орқали аниқланган, буксалар, қисилган тормоз калодкалари носозлиги ҳақида дарҳол поезд машинистига хабар беради: «Дикқат! Тоқ (жуфт) поезд машинисти станцияга (станция номи). Иккинчи сигнал. Тўхтанг ",кейин нуқсонли ҳаракатланувчи бирликларни, ўқларни ва жойлашув тартиб рақамларини ва поезд ҳаракатини қайси йўналишида тўғрисида хабар қилади ва кириш сигналинини ўчиради.

КТСМ аппарати махсус датчиклар билан жиҳозланган пастки ўлчамнинг бузилишини аниқлаш вақтида:

Перегонга қўшни йўлга поездларни ҳаракат йўналшини (карама-қарши) жўнатишни истисно қилиш (икки йўлли ва кўп йўлли темир йўл участкаларида);

Ўтиш вақтида пастки ўлчамларнинг бузилиши датчиклари ишга тушган поезд машинистини радио орқали чақиринг, унга бу ҳақида қуйидаги матн билан хабар беринг: «Дикқат! Поезд машинисти ____ сизнинг поездингиз билан пастки ўлчамларнинг бузилиши датчиклари ишга тушиб кетди! Дарҳол тўхтанг! ДСП станцияси ... (станциянинг номи, фамилияси) »;

карама-қарши йўналишдаги поезд машинистини радио орқали чақиринг, агар у станцияга кетиб бораётган бўлса ёки илгари перегонга жўнатилган бўлса, унга пастки ўлчамлар бузилиши датчиги сезгичлари ишга тушгани ва кейинги йўлда поезд тўхташи тўғрисида хабар беринг;

поезд диспетчерига хабар беринг.

б) "Сигнал- 1" сигналида КТСМ, ДИСКни аниқлаш ускуналари орқали аниқланган, буксалар, қисилган тормоз калодкалари носозлигида чиқиш сигналинини ёпиш ва поезд машинистига хабар беради: "Дикқат! Тоқ (жуфт) поезд машинисти станцияга (станция номи). Биринчи сигнал. "Огоҳлантириш", кейин машинистга ҳаракатланувчи бирликни , ўқларни ва жойлашув тартиб рақамларини ва поезд ҳаракатини қайси йўналишида, бу хабарни станцияда бўлган вагон ҳўжалиги ходимига хабар қилади, агар у бўлмаса кейинги ҳаракатланиш қарорини поезд машинисти хал қилади.

в) КТСМ, ДИСКни аниқлаш ускуналари орқали аниқланган, буксалар носозлиги, қисилган тормоз калодкалари ва пастки ўлчамларнинг бузилиши ҳолатлари белгиланган шаклдаги журналда ёзилиши керак ва поезд диспетчерига, станциядаги вагонлар навбатчи

кўручисига ёки вагон депоси навбатчисига, шунингдек сигнализация ва алоқа масофаси диспетчерига ва йўл масофаси диспетчерига (фақат пастки ўлчам бузилган тақдирда) бу ҳақда хабар берилиши керак.

2. Поезд машинистидан тўхтаганидан кейин, ҳаракатланиш мумкин эмаслиги тўғрисида олингандан сўнг, тикловчи воситаар чакириш зарурати туғилганда, дарҳол маълумот поезд диспетчерига юборади.

3. Ҳаракатланувчи бирликларда носозликларни таҳлил қилиш ускуналари тўғрисида маълумотлар мавжуд бўлса (вагонни бошқариш тўғрисида бузилган маълумотлар ёки уларнинг етишмаслиги) станция навбатчиси (поезд диспетчери) машинистни хабардор қилиши шарт.

4. КТСМ, ДИСК ускуналари кўрсаткичлари ва поездларни кўздан кечириш натижалари, кўрсаткичларни ёзиб борадиган назорат қиладиган ускуналардан ёзиб борадиган ходимлар томонидан махсус журналда қайд қилиниши керак.

5. Перегонда ёки станцияларда поездларни тўхтаб қолиши, тркибида (КТСМ) назорат ускунаари орқали аниқланган носозликлари бор ҳаракат бирликлари, таъминлаш учун жавобгарлик станция навбатчисига (марказлашган диспетчерликда –поезд диспетчерига) ва шу поезд локомотив машинистига юкланади.

Локомотив бригадасининг ҳаракатлари

6. Поезд машинисти, нутқ хабарчисининг хабаларини қўллаган ҳолда, ёруғлик сигнал кўрсаткичларига риоя қилган ҳолда ёки станция навбатчисидан (поезд диспетчеридан) радиоалоқа орқали қабул қилинишини ва станциянинг кириш (ёки чиқиш) сигналининг кўрсаткичларини бошқарган ҳолда қуйидагиларни бажариши керак:

"Сигнал-1" сигналининг олгандан сўнг, хизмат тормозлаш орқали тезликни 20 км / с дан кўп бўлмаган тезликни камайтириш чораларини кўриши ва поездни тўхташ жойи билан қабул қилиш йўлидаги поездни кузатиб, хушерлик билан кузатиб бориши ва агар КТСМ , ДИСК қурилмалари станция кириш жойидан узоқда бўлса (5 км дан ортиқ) ҳаракат бирлигини кўздан кечириш учун тормозлашни амалга ошириб ва поездни тўхтатиши керак.

7. Станцияда ёки перегонда "Сигнал 1"сигналининг олгандан кейин поезд тўхтаганидан кейин, машинист рўйхатга олиш қурилмалари кўрсаткичларини олишга масъул бўлган ходимлардан қуйидаги маълумотларни аниқлаштиради:

а) поездда носоз ҳаракатланувчи бирликлар мавжудлиги ва уларнинг сони тўғрисида;

б) носозлик тури тўғрисида (букса кизиши, ғилдирак жуфтларини тормозланишини);

в) рўйхатдан ўтган ҳаракат бирлигининг тартиб рақами (локомотивни ҳисобга олинган ҳолда);

г) ҳаракат йўналишидаги томон ва рўйхатдан ўтган бирлик ўқининг тартиб рақами;

д) кизиш даражаси;

е) паст тезликда бошқариш участкасидан ўтиб, ҳаракатланувчи бирликлар ҳисобида бошқарув воситаларининг носозликлари мавжудлиги тўғрисида.

Станцияларда рўйхатдан ўтган ҳаракатланувчи бирликни (ҳаракатланувчи бирликларни)кўригини вагон ҳўжалиги ишчилари сигнализация ва алоқа электромеханиклари билан биргаликда ва улар бўлмаган тақдирда машинисти (йўловчи поездларда –машинист поезд бошлиғи билан биргаликда) олиб борадилар.Кўрик поезд тўхтаганидан кейин 20 дақиқадан кечиктирмасдан амалга оширилиши керак.Шунингдек, ушбу поезддаги барча букса қисмларини текшириш амалга оширилган бўлиб, улар "Сигнал-0", "Сигнал-0" "П " (олдиндан кизиш) даражалари билан аниқланади.

Бошқа сабабларга кўра ПТО бўлган станцияда поездни тўхтатишда, бошқа сабабларга кўра (график, созлагич, қувиб ўтиш ва бошқалар) вагон ҳўжалиги ишчилари

ҳаракатланувчи бирликларни аварияга қадар қиздирилганлик даражаси "Сигнал-0", "Сигнал-0" П " кузатиш қопқоғини очиш билан кўриқдан ўтказишга мажбур.

Ушбу кўрсатилган ҳаракатланиш бирлигида "Сигнал-0", "Сигнал-0" П " сигналлар такроран ишлаб кетса поезд яқиндаги станцияда тўхтатилиб, станцияда вагон ҳўжалиги ходимлари ва улар йўқ бўлганда локомотив бригадаси томонидан кўриқдан ўтказилади.

Иш тугаганидан сўнг вагон ҳўжалиги ишчиси, улар йўқ бўлганда поезд машинисти станция навбатчисига (поезддиспетчерига) таркининг ҳолати ва бажарилган иш бўйича хабар бериши керак, кўздан ечирилган ҳаракатланувчи бирлик инвентар рақамини, нечта буксалар қизиганлигини ва поездни кейинги ҳаракатланиш имконият ҳақида ҳулосани етказиши керак.

Станция навбатчиси қабул қилинган хабарномани поездлар ҳаракати журналига ёзиб қўяди (поезд диспетчери диспетчерлик журналида).

Йўловчи поездди тўхтаб қолган тақдирда, поезд машинисти поезд бошлиғига хабар бериш ва у билан бирга носоз вагонларни текширишга, таркибий қисмлар ва қисмларнинг ҳолатига қараб, поезд бошлиғи поезднинг кейинги ҳаракат тартиби тўғрисида қарор қабул қилади, бу ҳақда поезд машинисти станция навбатчисига (поезд диспетчерига) хабар бериши керак).

"Сигнал- 2" сигнали олингандан кейин поездни перегонда ҳизмат тормози қўллаш билан тўхтатиш чораларини кўриш керак. Перегонда бўлган бошқа поездлар машинистларига поезд тўхтагани тўғрисида хабар бериш, станция навбатчисига (марказлаштирилган диспетчерликда - поезд диспетчерига)

Поезд перегонда ёки станцияда "Сигнал- 2" сигнали олганда тўхтаганидан кейин машинист станция навбатчисидан ёки рўхатга олиш қурилмалари ўрсаткичлари олишга маъсул ходимлардан маълумотларни олиб аниқлаштиради:

а) поездда носоз ҳаракатланувчи бирлиги мавжудлиги ва уларнинг сони тўғрисида;
б) носозлик тури тўғрисида (букса қизиши, гилдирак жуфтларини тормозланиши);
в) рўхатдан ўтган ҳаракатланувчи бирлиkning серия рақами (шу жумладан локомотив);

г) ҳаракат йўналишидаги томон ва рўхатдан ўтган бирлик ўқининг тартиб рақами;
д) қизиш даражаси;
е) вагонлар ҳисобида паст тезликда бошқариш участкаси бўйлаб ҳаракатланадиган бошқарув воситаларининг носозликлари мавжудлиги тўғрисида.

Пеегонда рўхатдан ўтган ҳаракатланувчи бирликларни кўриқдан ўтказиш машинист томонидан шахсан амалга оширилади (йўловчи поезддида - машинист поезд бошлиғи билан биргаликда).

Агар буксада қизиш бўлса, лекин ўқ бўйинининг синиши ёки букса корпусида силжиш белгилари бўлмаса, машинист машина ёрдамчисининг назорати остида 5-10 км/соат тезликда махсус ҳушёрлик билан вагоннинг тормозлаш мосламасини ўчириб қўйиши ва поездни перегондан чиқариши керак. Агар поездни ташиш жойидан тарк этишининг иложи бўлмаса, машинист бу ҳақда станция навбатчисига хабар қилиши керак (марказлаштирилган диспетчерликда поезд диспетчерига) ва қутқарув воситаси ва вагон ҳўжалиги ходимининг қилишини кутиш керак.

КТСМ, ДИСК қурилмаларининг кўрсаткичларига қараб "Сигнал 2" сигналини олгандан сўнг, пастки ўлчамлар бузилиши эҳтимоли бўлганда машинист қуйидагиларга мажбур:

а) поездни фавқулотда тормозлаш билан тўхтатиш чораларини кўриши, буфер бор қизил чирокларини ёкиши керак;

б) радио алоқа орқали поездни тўхтагани ҳақида келаётган ва қарама-қарши йўналишидаги поезд машинистларига, станция навбатчисига хабар бериши, перегонда ҳаракатни чекловчи поезд диспетчерга поезд тўхташ жойини кўратиш билан, пастки чеклов кўрсатишлари датчиги ишлаб кетишда чора-тадбирларни кўрилаётганлиги хабари

берилади. Хабар машинист томонидан поезд машинистларидан ва қўшни станцияларда навбатчилардан жавоб олинмагунча тақрорланади;

в) карама-қарши йўналишдаги поезд кўриш чизиғига яқинлашганда, агар ундан радиоалоқа орқали жавоб олинмаса, умумий ташвиш сигналини беринг (товушли ва оқ ёруғлиги шафоф прожектор ёруғлиги);

г) станция навбатчисидан (поезд диспетчеридан) маълумотни аниқлаб олгандан сўнг, машинист ҳаратланувчи бирликнинг серия рақамини билиб, унинг инвентаризация рақамини тўлиқ ҳажмдаги варақдан аниқлаб олишга ва ҳаракатланувчи қисмларни ёки ҳаракатланувчи қисмларнинг тушишини аниқлаш учун ҳар томондан рўйхатдан ўтган ҳаракатланувчи бирликни шахсан текширишга мажбурдир;

д) поездни текширган ходим томонидан бартараф этиб бўлмайдиган камчилик аниқлаганда ёки ҳаракат таркибнинг рельс изларидан чиқиб кетганда, қўшни йўл оралиғида габарит мавжудлиги текширилиши ва станция навбатчисига хабар бериши зарур. Станция навбатчиси содир бўлган ҳолат ҳақида поезд диспетчерига хабар беради;

е) ҳаракат таркибини тиклаш чоралари "Ўзбекистон темир йўллари" раҳбарияти билан келишилиб поезд диспетчери томонидан амалга оширилади;

ж) агар поездда носозлик аниқланмаса, у ҳолда станция навбатчиси поезд диспетчери билан келишилган ҳолда кириш светофори ёқилганда поездни станцияга олиб боради. Машинистга кириш светофоридан ўтиб, поездга станцияга 20 км / с дан ошмайдиган тезликда тўхтамасдан киришга рухсат берилади. Судраладиган қисмлар бўлмаса ёки издан чиққан ҳаракатланувчи таркиб бўлмаса, поезд чиқиш сигналичан ва йўл бўйлаб белгиланган тезликда ҳаракатланади.

Агар "Сигнал-1" ёки "Сигнал-2" сигналлари билан тўхтатилгандан сўнг, текшириш натижасида, назорат қилиш воситаси билан рўйхатдан ўтган ҳаракатланувчи бирликда носоз бирликлар йўқлиги аниқланган бўлса, рўйхатдан ўтганлардан ҳар бир йўналишда учта қўшни ҳаракатланувчи бирлик текширилиши керак. Агар 7-чи ҳаракатланувчи бирликларгача носозликлар аниқланмаган бўлса, машинист станция навбатчисини (поезд диспетчерини) хабардор қилади ва ўрнатилган тезликда ҳаракатни давом эттиради.

Нazorat воситалари хатоликлари ва ҳаракатланиш бирликларида носозлик тўғрисидаги маълумотлар мавжуд бўлганда "сигнал 1" ёки "сигнал 2" машинист поезднинг ён томони билан барча ҳаракатланувчи қисмларни текширади. Агар текширув натижаси нуқсонсиз бўкса ўқи ва тормозланган ғилдираклар тўплами йўқлиги аниқланса, поезд белгиланган тезликда ҳаракатни давом этиши керак.

Ғилдиракларнинг тормозланиши сабабли поезд тўхтаб қолса, машинист бир вақтнинг ўзида бўкса қисимларини ҳолатини кузатиб бораётганда аниқланган ҳаракатланувчи бирликнинг (ҳаракатланувчи бирликларнинг) ғилдиракларини текширади ва аниқлайди. орmozланиш сабабини аниқлайди ва иложи бўлса, носозликни тузатади.

Ғилдирак жуфтларининг нуқсонлари бўлмаган тақдирда, рад этиш параметрлари ползунлар, наварлар, вишербин вагон ажратилиши керак эмас. Кейин поезд белгиланган тезликда ҳаракатланади.

Текшириш мосламалари (КТСМ) кўрсатмаларига биноан асоссиз тўхташларни истисно қилиш учун машинист пол қурилмалари жойлашган жойларда фақат ҳаракат хавфсизлигига таҳдид соладиган ҳолатларда хизмат тормозланишини амалга оширади. Худди шу мақсадда шаҳарлараро йўловчи поездларини машинистларига КТСМ, ДИСК бошқариш зонасида тезкор равишда тортишиш режимида ўрнатилган тезликни ишлаб чиқаришни тақиқлади, кузовнинг пастки қисми ёритиш асбобларини ўчириб қўйиш керак.

Ходимларнинг поездлар тўхташ жойларини текширишда КТСМ кўрсаткичига кўра таҳлил ҳаракатлари

8. Станцияларда, вагон кўрикчилари бор жойларда, рўйхатдан ўтган вагонлар бор поезд таркибларида, КТСМ, ДИСК кўрсаткичлари асосида тўхтаган ҳолатлар, хайъат

асосида вагонлар кўрикчилари локомотив бригадаси билан, 3 нусхада баённома тузиш билан, вагон кўрикчилари томонидан ДСП га бериладиган, машинист томонидан депо навбатчисига бошқа хужатлар билан бирга бериладиган баённома асосида ташкил қилинади. Ушбу вагонларни кейинги ҳаракатланиши ҳақидаги қарор вагон кўрикчилари томонидан қабул қилинади.

Вагонларга техник хизмат кўрсатиш пунктлари жойлашган станцияларда смена бошлиғи КТСМ ва ДИСК асбоблари томонидан қайд этилган вагонларни кўздан кечириш ва ҳаракатланиши қарорини қабул қилади.

Автоматлаштирилган ҳаракатланувчи таркибни бошқариш тизими (АСК ПС) билан жиҳозланган участкаларда "Сигнал-0", "Сигнал-0" П "кўрсаткичлари билан буксаларни қизиши мавжуд бўлганда вагоннинг кейинги ҳаракатланиши ёки уни ечиб олиш тўғрисида қарор АСК ПС навбатчиси технологи томонидан вагон хўжалиги бошқармаси бошлиғи билан ёки унинг ўринбосарлари билан келишилади.

Агар, суриштирувда аниқланган, ҳаракатланувчи бирликни йўл давомида ҳаракатланишдан узиб қолиш асосланмаган (подшипниклар ишлаши –ишчи қизиш) ҳисобланса, нуқсон ҳолати ҳисобидан олиб ташлаш қарорини техник ва технологик назорат бошқармаси бошлиғи, минтақавий темир йўл узели катта нозирлари телеграммасига асосан хал қилади.

Хар бир станциялар учун, КТСМ,ДИСК назорат қурилмалариги бор, бу ерда ишлашнинг ўзига хос шароитларини ҳисобга олган ҳолда жиҳозларга техник хизмат кўрсатиш ва ишлаш тартибини белгилайдиган маҳаллий йўриқномалар тузилади.

Кириш светофорининг рухсат кўрсаткичи тақиқловчи кўрсаткичга ўтиб қолиши, КТСМ,ДИСК қурилмалари датчиклари ҳаракатланувчи таркибнинг пастки кўрсатишлар бузилишини аниқлаш ишлаб кетиши оқибатида,тақиқловчи сигналдан ўтиб кетиб қолиш ҳолатларини келтириб чиқарган ҳолатлар нуқсонга ҳисобланмайди ва ҳисобга олинмайди.

Кириш светофорининг рухсат беришкўрсаткичидан тақиқловчи кўрсатишга ўтиб қолишида тегишли ходимлар МТУ бошлиғи тасдиқлаган маҳаллий йўриқномалар асосида ҳаракат қиладилар,

Вагон ва локомотив хўжалиги ходимлари томонидан КТСМ, ДИСК ускуналари кўрсаткичларида букса қисмларининг ва ғилдиракларни назорат қилиш тартиби

Вагонлар кўрикчилари, улар йўқлигида поезд машинисти букса қисмларини рўйхатдан ўтган ҳаракатланувчи таркибни бир вақтнинг ўзида бармоқлариинг юзи билан букса юқори ва пастки қопқоқлари юзини, кузатув қопқоқларини пайпаслаб текшириб кўради.

Рўйхатдан ўтган буксаларни қизиш даражасини ушбу ҳаракатдаги таркиб буксалари қопқоқларини қизиш даражалари билан солиштириб кўрилади ёки қўшни буксалар билан,иложи борица масофавий электрон термометрлар билан ўшланади, букса қопқоқлари ҳароратини таққослаш КТСМ ускуналари ёзги ва қишги қийматларига мос равишда асбобларини созлаш жадваллари асосида амалга оширилади.

Буксалар қизишида вагонлар кўрикчиси (машинист) бир вақтнингўзида бармоқлари учи билан ғилдираклар ободасини ва кўдан кечириш билан ғилдирак кадам юзасини ползун, наварлар, ғилдираклар торозланиш изларини (ҳаракатланувчи бирликнинг автотормоз ускуналари носозлигида), шунингдек ҳаракатланувчи бирликда осилиб қолган деталлар йўвлигини текширади.

Букса қисми ҳолатини кузатишда машинист, вагонлар кўрикчиси қуйидагиларга эътибор беришлари керак.

а) дискнинг четига янги суртмаларнинг мавжудлигига, ғилдирак уясига, тормоз ричагли узатмаларига;

- б) кўриш ва махкамлаш қопқоқлари ҳолатига, муруватарни махкамланиш ва буралиши бўшаганлигига;
- в) буксанинг пастки қопқоқ қисмидан оққан мойларга ва қизиган мой хидига ахамият бериш;
- г) ўқи лабиринт ҳалқасига нисбатан силжиш (силжиш) танаси ёки қўшни ўқ қутиси билан таққослаганда;
- д) ўқ қутисини қийшайтириб, уни ён деворининг ўқи тешигига бураб, ён деворини буриш;
- е) генератор қопламаарини ҳолати (бўшашиб кетиши ва текстроп ременларнинг йўқлиги, шкивларни махкамланиши, М-110 гайкасини бўшаб кетиши);
- ж) гилдирак дисклари қолдиқ қизиши, гилдирак уяларини, тормоз колоткалари, титандан,вагон-ресторанда, йўловчи вагонларда фан трубаларидан иссиқ сувнинг оқиши;
- з) ташқи КТСМ қурилмалари камерасида тўғридан-тўғри акс этадиган қуёш нурлари таъсирида тўғридан-тўғри таъсир қилиш имконияти (платформалар полларсиз, арматура майдончалари, цистерналар, донташувчилар, ихтисослаштирилган ҳаракат таркиби);
- и) поездни бошқариш қисмида ва унинг олдида ҳаракатланиш режимини (пол камералари ҳудудида тормозлаш, шаҳар атрофидаги поездлар учун - тортиш режимида тезликни кескин ошириш), локомотив корпусининг пастки қисмидаги ёритиш мосламаларининг мавжудлигини баҳолаш.

УКСПС ишга туширилганда станция навбатчиси, поезд диспетчери, локомотив бригадасининг ҳаракатлари

Станция навбатчиси ёки поезд диспетчери, УКСПС ишлаб кетанлиги маълумотини олгандан кейин ва кириш ва ўтиш светофорларининг рухсат бериш кўрсаткичлари тақиқловчи кўрсатишга ўтиб қолиши ва участкада станцияга яқинлашиб келаётган поезд мавжудлигига ишонч ҳосил қилганда, мажбур:

перегонга қўшни йўлга поездларни ҳаракат йўналшини (қарама-қарши) жўнатишни истисно қилиш (икки йўлли ва кўп йўлли темир йўл участкаларида);

радио алоқа орқали поезд машинистини чақиради,ўтиш даврида УКСПС ишлаб кетганлиги ҳақида,қуйидаги матнда уни хабардор қилади: “Диккат!поездсон машинисти Сизнинг поездингиз билан УКСПС ишлаб кетди!Дархол тўхтаг!ДСП станция(станция номи,фамиляси)”;

радио алоқа орқали қарама-қарши йўналишдаги поезд машинистини чақириш,агар у станцияга кетиб бораётган бўлса ёки перегонга жўнатилган бўлса, унга УКСПС ишлаб кетганлиги ва қўшни йўлда поезд тўхтаганлиги ҳақида хабар беринг.

Кўрик журналида УКСП ишлаб кетганлигини ёзиб, поезд диспетчери, СЦБ электромеханигига, станциядаги вагонлар кўрикчиси навбатчисига,ёки вагон депо навбатчисига, шунингдек сигнализация ва алоқа масофаси диспетчерига хабар бериш керак.

Қарама-қарши йўналишдаги поезд машинисти, поезд машинисти радио алоқа орқали унинг поезди остида УКСПС ишлагани ёки станция навбатчисидан кейинги йўлда бир поезд тўхтаган ҳақида хабар олгандан кейин, тезликни камайтириши керак 20 км / соат тезликда ва алоҳида хушёрлик билан поезд тўхтатишга тайёрлик билан бошқаради, кейинги ҳаракатга тўсиқ бўлса.Қўшни йўлда тўхтаб турган поезддан ўтиб бораётганда тўсиқ бўлмаса, бу ҳақда станция навбатчисига хабар беради ва поездни светофор кўрсаткичи бўйича ҳаракатини давом эттиради.

Кириш светофорининг рухсат этиш кўрсатиши тақиқловчи кўрсатишига ўтса, огохлантириш светофори кўпроқ тақиқловчи кўрсатишга станция яқинида, УКСПС ўрнатилган жойда,шунингдек УКСПС ишлаб кетганлик ҳақида нутқ хабарчисидан ёки

станция навбатчисидан ёки поезд радио алоқаси орқали поезд диспетчеридан хабарни олганда поезд машинисти мажбур:

поездни тўхтатиш ва буфер устуни чироқларнинг қизил чироқларини ёқиш учун чоралар кўриш;

яқинлашиб келаётган поездларга, қарши йўналишдаги поезд машинистларига радио алоқа орқали поезд тўхтаганлиги ҳақида, станция навбатчисига, перегонда ҳаракатни чегаралаши, тўхташ жойини кўрсатиш билан УКСПС ишлаб кетишга сабабларини ўрганилаётганлиги ҳақида хабар беради. Хабар машинист томонидан поезд машинистларидан ва қўшни қабул қилувчи станция навбатчиларидан авоб олинмагунча такрорланади.

қарама-қарши йўналишдаги поезд кўриш чизигига яқинлашганда, агар ундан радиоалоқа орқали жавоб олинмаса, умумий ташвиш сигналини беринг (товушли ва оқ ёруғлиги шафоф прожектор ёруғлиги);

ҳаракатланувчи таркиб қисмларининг судралиб кетишини ёки ғилдирак силжишларини аниқлаш учун поездни икки томондан текшириш учун ёрдамчи машинистни юборинг.

Текширув натижалари ва кўрилган чоралар, шунингдек, поездларнинг перегон бўйлаб ҳаракатланиши ҳақида, УКСПС остида ишлаган поезд машинисти, станция навбатчисига ёки поезддиспетчерига хабар беради

Агар поезднинг локомотив бригадаси, остида УКСПС ишлаб кетган, издан чиқиш ёки ҳаракат таркибининг деталлари судралишини аниқлаган бўлса, у ҳолда ҳаракат таркибининг ҳолатини аниқлаши, қўшни йўлга габарит борлиги ёки йўқлигини ва кечиктирмасдан бу маълумотни станция навбатчиларига, перегонни ёпадиган, шунингдек поезд диспетчерига етказишлари керак.

Ҳаракатланиш таркибини судралиш ёки издан чиқиш ҳолатларини бартараф қилиш ва поездлар ҳаракатини тиклаш чораларини поезд диспетчери темир йўл бўлими раҳбарияти билан келишиб, темир йўлларда темир йўл бўлими бўлмаса – темир йўл раҳбарлари билан ҳал қилинади.

Агар поездда носозлик аниқланмаса, станция навбатчиси поезд диспетчери билан келишилган ҳолда, поездни станцияга кириш светофорининг тақиқловчи кўрсатиши билан вабул қилади, Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида поездлар ҳаракати ва маневр ишлари бўйича йўриқнома”сида ўрнатилган тартиб асосида.

Станцияга кириш светофорининг тақиқловчи кўрсатишида қабул қилинишида ишчиларнинг ҳаракатланиш тартиби станциянинг техникавий-бошқарув актида кўрсатилади.

Кейинги поездларни станцияга йўналишда ўтказишда УКСПС қайта тиклангунча станция навбатчиси ёрдамчи ВКС тугмасини босади, станция навбатчиси бошқариш пультида жойлашган, кириш светофорини тақиқловчи кўрсатишини рухсат этиш кўрсатишига ўтказди ва КЗС тугмасини қўнғироқни ўчириш билан босади. Ҳар бир кейинги поезд қабул қилинишидан олдин ВКС тугмаси тортиб олинади ва тортиб олинади ва кейин яна босилади.

Станцияга кириб келаётган поездни, вагонларга техник хизмат кўрсатиш пункти ходими кўздан кечиради, у йўқ бўлганда поезд икки томонидан локомотив бригадаси томонидан кўздан кечирилади. Кўрик натижасига кўра поездни кейинги ҳаракатланиши аниқланади. Агар ҳаракатдаги таркибда носозлик аниқланмаган бўлса, поезд кейинги вагонларга техник хизмат кўрсатиш пунктигача ўрнатилган тезликда ҳаракат қилади.

Агар поезд машинисти светофордан ўтиб боришида, қайсики УКСПС ўрнатилган, огохлантирувчи светофорни кўпроқ тақиқловчи кўрсатишга ўтиши ва кириш светофорини тақиқловчи кўрсатишга ўтишини, станция навбатчисидан ёки поезд диспетчеридан радио алоқа орқали хабар ололмайдиган, бу ҳолда юқоридаги 1.3. бандига асосан ҳаракат қилади.

Агар поезд машинисти, носозлик ёки издан чиқиш ҳолатида, радио алоқа орқали станция навбатчисигни ёки поезд диспетчерини чақиришга имкон бўлмаса, у қарши йўналишдаги ёки йўлма йўлакай поезд машинистларига хабар бериши керак.

УКСПС поезд остида ишлаганда, автоматик локомотв сигналиациясига нотўғри йўналишда икки йўлли (кўп йўлли) пергонда ҳаракатланаётганда ёки бир йўлли перегонда ҳаракатланаётганда, жўнатувчи станция навбатчиси радио алоқа орқали пооезд машинистига буйруқни куйидаги мазмунда беради:

“Диккат!.....сон поезд машинисти,йўл бўйлаб кетиб бораётган нотўғри йўналиш биланпергонда, зудлик билан тўхтанг! Сизнинг поездингиз билан УКСПС ишлаб кетди!станция ДСП(станция номи,фамиля)”.

Буйруқ поезд машинистидан жавоб олинмагунча бериб борилади.

Темир йўллар марказлашган диспетчерлик қурилмалари билан жихозланган участкаларда, поезд диспетчери, бошқарув блокидаги назорат қурилмалардан УКСПС поезд остида ишлаб кетганлиги маълумотини олгандан кейин, радио алоқа орқали бу ҳақда станцияга кетиб бораётган поезд машинистига, шунингдек қарши йўналишдаги поезд машинистларига хабар беради.

Поезд диспетчери, УКСПС ишлаб кетганда, станция навбатчисини чакиради ёки станция бошлигини, УКСПС ишлаб кетганлиги хабарини етказди ва ўзининг буйруғи билан станцияни захира бошқарувига ўтказди. Станция бошқарувини олгандан кейин, станция навбатчиси Кўриклар журналида УКСП ишлаб кетганлиги ҳақида ёзади ва локомотив бригадалари, вагонлар кўрикчиси, СЦБ электромеханиги ва йўл бригадири таркибни кўздан кечиришни ва УКСПС ишини тиклаш ишини талабларга асосан, юқорида ўрнатилган 1.1 -1.11 бандлар талаблари асосида ташкиллаштиради. Агар амалдаги марказлаштирилган диспетчерлик тизими жавобгар буйруқларни бажаришни таъминласа, бунда кириш светофорини бошқариш буйруқларни ёрдамчи режимга ўтиш орқали амалга оширилади.

УКСПС датчикларини тиклангандан сўнг уларни осилган деталларан ёки ҳаракат таркибини издан чиқиши оқибатида шкастланиши йўл масофаси ишчилари (йўл бригадири) ва сигнализация ва алоқа масофаси (СЦБ электромеханиги) станция навбатчисига (поезд диспетчерига) хабар беради ва Кўрик журналига УКСПС фаолияти тикланганлиги ҳақида ёзилади.

Станция навбатчиси ВКС тугмасидан фойдаланишни тугаллайди, босишлар ҳисобини ҳисобга олиш билан ва Кўрик журналига талукли ёзув билан ҳисоблагич кўрсаткичини ёзиб қўйилади.

Агар УКСПС ишлаб кетиши станцияга яқинлашиш участкасида поезд бўлмаганида пайдо бўлганда, станция навбатчиси кўрик журналида УКСПС ишлаб кетганлиги ҳақида ёзув киритади, поезд диспетчерига, СЦБ электромеханигига, сигнализация ва алоқа масофаси диспетчерига, йўл хўжалиги масофаси диспетчерига хабар беради, қайсики УКСПС фаолиятини тиклашни ташкил этадиган. Поездни станцияга яқинлашиш участкасида пайдо бўлишида уни станцияга қабул қилиб олиш тартиби, юқорида ўрнатилган 1.7 банди асосида амалга оширилади.

Сигнал нуктасидаги асосий ва захира электрманбаниг йўқлиги, қайсики УКСП ни қувватлантирадиган электрманба, электртаъминлаш тиклангунга қадар ишсиз (ўчирилган) ҳолатда, ва бу ҳақда поезддиспетчерига, , СЦБ электромеханигига, сигнализация ва алоқа масофаси диспетчерига ва поезд машинистига (ради алоқа орқали) хабар берилади

Поездларни станцияга қабул қилиш, амалда бўлмаган УКСПС электртаъминоти мавжуд бўлмаганда, станция навбатчиси ушбу Йўрикнома талаблари асосида, бошқариш пултидаги ВИК ёрдамчи тугмаларидан фойдаланган ҳолда олиб боради.

УКСПС электртаъминоти тиклангандан кейин электртаъминоти масофаси ишчиси (энергодиспетчер) станция навбатчисига бузилиш сабаби, куни ва вақтини телефонограмма билан, кўрик журналида қайд қилиш билан. Телефонограмма асосида

станция навбатчиси кўрик журналида ёзиш билан, поезд диспетчерига УКСПС иш ҳолатига тикланганлигини хабар қилади.

Автоматик блокировкадаш қурилмаларини фаолияти тугаган ҳолатда, уларни носозлиги туфайли поезд диспетчерининг буйруғида, УКСПС фаолияти тўхтаганлигини кўрсатилади.

Станция навбатчиси, поезд диспетчери, локомотив бригадаси ҳаракатлари УКСПС ишга тушганда, темир йўл станцияларини химояловчи, автоматик режимга ўтказиладиган, шунингдек сунъий иншоотар (туннеллар, кўприклар)

УКСПС поезд остида ишлаб кетиши станцияларга яқинлашиш жойларида камфойдаланиладиган темир йўлларда, автоматик фаолиятга ўтказилганда, станцияларда тун бўйи ёки кун тун навбатчилик бекор қилинган (кейин матнда – камфойдаланиладиган участкаларда), машинист ушбу Йўриқноманинг V бўлимда кўзда тутилган ҳаракатларни амалга оширади.

Поезд диспетчери, темир йўл бошлиғининг буйруғи билан, кам фойдаланиладиган станцияга станция навбатчисини ёки станция бошлиғини чакиради.

УКСПС ишлаб кетган ҳолатида ва поезд тўхтаганида кириш светофорини таққловчи кўрсатиши УКСПС ишлаб кетганида, поезд диспетчери йўл масофаси диспетчерларига ва сигнализация ва алоқа, қайсики УКСПС фаолиятини тиклашни ташкил қиладиган хабар беради.

Кам фойдаланиладиган участкаларда станцияга станция навбатчиси келгунга қадар, УКСПС носоз датчикларини ўчиришга қадар, поездларни станцияга кириш светофорларини таққловчи кўрсатишларида поезд диспетчери Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида поездлар ҳаракати ва маневр ишлари бўйича йўриқнома талабларида ўрнатилган асосида олиб боради.

Станция навбатчиси ўзини станцияга келганлиги ҳақида поезд диспетчерига хабар беради.

Кириш светофорини станцияда ёпилишини УКСПС ишлаб кетиши билан ва уларни носозлигини станция навбатчиси кўрик журналига ёзади. Поездларни станцияга қабул қилишни станция навбатчиси ушбу йўриқноманинг 2.7 банди асосида олиб боради.

УКСПС тиклангандан сўнг СЦБ электромеханиги ва йўл бригадари СЦБ қурилмаларига техник хизмат курсатиш ишларини амалга оширишда поездлар ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш бўйича йўриқноа талаблари асосида олиб боради.

УКСПС тиклаш йўл масофаси ва сигнализация ва алоқа масофаси ходимлари томонидан олиб борилади.

УКСПС ишлаб кетганда, туннелни, кўприкни тўсишда, тўсувчи светофорда ёки ёпиш светофоридида қизил сигнал ёнади, тоннель, кўприк пости навбатчиси, поезд машинистига ва станция навбатчисига, перегонни тўсувчига ёки поезд диспетчерига хабар беради ва тоннелни ёки кўприкни қўриқлаш навбатчилигини қабул қилиш ва топшириш журналига ёзади.

Поездни таққловчи светофор ёки ёпувчи светофордан, сунъий иншоотларни тўсдиган участкаларда, автоматик ёки ярим автоматик блокировкаланган қурилмаларида, шунингдек ҳаракатланувчи таркибни кўздан кечириш УКСПС ишга тушганда, Ўзбекистон темир йўллари” АО бошқарув раиси томонидан ўрнатилади.

УКСПС ишлаб кетиш ҳолатларини суриштирув

Ҳар бир УКСПС датчикларининг ишлаб кетиш ҳолатлари, икки кун муҳлатда комиссия текширувлари станция бошлиғи томонидан олиб борилади, УКСПС ишлари бўйича назорат юкланган, вагон ва локомотив депо, йўл масофаси, сигнализация ва алоқа

масофаси, шунингдек электртаъминот масофаси (СЦБ курилмалари электртаъминот ва УКСПСга), хизмат кўрсатиш чегараларида УКСП ишлаб кетиши ҳолатлари)

Ҳамма поездлар кечикишлари, УКСПС ишлаб кетиши билан боғлиқ носозликлар ёки вагонлар издан чиқиши вагон депосига берилади, локомотивлардан-локомотив деполарига, йўловчи поездларидан-йўловчи ташиш хўжалигига, махсус ҳаракат таркибларида –махсус ҳаракат таркиби балансидаги бўлган хўжалигига берилади.

Кириш светофорининг ёпилиб қолиши рухсат бериш кўрсатиши ўрнига таққловчи кўрсатишга ўтиши, УКСПС ишлаб кетиши билан боғлиқ ҳаракатланиш таркиби остида, таққловчи сигналдан ўтиб кетиб қолиш нуқсон ҳолати ҳисобланмайди ва нуқсон ҳолатларига қабул қилинмайди.

Маневрли локомотив машинистининг ишини ташкил қилиш, машинист ёрдамчисиз ишлаш тартиби

1. Умумий қоидалар

Ушбу Тартиб станцияда ва бекат оралиғига чиқишда ёрдамчи машинистсиз ишлайдиган маневрли локомотив машинистининг ишини ташкил этиш учун асосий талабларни белгилайди.

Ушбу Тартиб талабларига риоя қилиш локомотив деполари ва станциялари ходимлари учун мажбурийдир, бу ерда бир машинист хизмат кўрсатадиган локомотивлар томонидан амалга оширилади.

Бир машинист (бундан буён матнда бир киши) хизмат кўрсатадиган манёвр локомотиви бекат оралиғига жўнатилиши билан ишлашни ишлаб чиқаришда ҳаракат хавфсизлиги ва меҳнатни муҳофаза қилишни таъминлаш учун, локомотив деполарида аниқ шароитлар асосида, маҳаллий йўриқнома ишлаб чиқилади, қайсики темир йўл узелининг бошлиғи томонидан тасдиқланади.

Машинистнинг даврий билимларини текшириш Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида техникавий фойдаланиш қоидалари, хавфсизлик қоидалари ва локомотив бригадасининг лавозим йўриқномалари тўғрисидаги билимларини вақти-вақти билан синовдан ўтказиш умумий асосларда амалга оширилади.

Бир кишида ишлайдиган машинистларнинг назарий синовлари, хизмат кўрсатиладиган станцияларнинг станциянинг техникавий-бошқарув далолатномасини ва ушбу қоидаларни билиши, ҳар йили локомотив депосининг комиссиясида ўтказилади.

2. Машинистларнинг касбий танлови, тиббий кўрикдан ўтиши, меҳнатини ва дам олишини ташкил этиш бўйича талаблар

Бир кишида манёвр локомотивига хизмат кўрсатишга тайинланишидан олдин машинист "Ўзбекистон темир йўллари" АЖда белгиланган тартибда тиббий кўрикдан, психофизиологик танловдан ўтади.

Иш ва дам олиш режимининг бузилиши билан, бир киши локомотивга хизмат кўрсатиши тақиқланди, узлуксиз ишлаш муддати билан ортиқча иш вақти белгиланган Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодекси ва 2004 йил 5 мартдаги 55-Н буйруғи ва машинистларни тунда ишга тайинлаш, агар ишдан олдинги дам олиши 18 соатдан кам бўлса.

Машинистнинг битта одамда ишлаш муддати 12 соатдан ошмаслиги керак.

3. Маневрли локомотивларга умумий техник талаблар битта машинист томонидан хизмат кўрсатилганда

Локомотивлар қуйидагилар билан жиҳозланган бўлиши керак:

а) амалдаги қурилмалар автоматик локомотив сигнализацияси узлуксиз тури (бундан кейин - АЛСН) - машинист ҳушёрлигини назорат қилиш қурилмаси (бундан кейин - УКБМ), локомотив бошқариш занжирига уланган электропневматик клапан контактлари орқали (бундан буён матнда ЭПК-150) , ҳайдаш имконияти чекловчи ўчирилган автотормозлар билан ;

б) хизмат кўрсатадиган дастлабки ёруғлик сигнализацияси;

в) хизмат кўрсатадиган поезд ва манёвр радиоалоқаси;

- г) локомотивни вагонлардан масофадан ажратиш учун мосламалар;
- д) ашинист ёрдамчиси томондан иккинчи бошқарув панели;
- е) машинистнинг локомотивни бошқариш қобилияти тўсатдан йўқолганда автоматик тўхташни таъминлайдиган қурилмалар;
- ж) хизмат кўрсатадиган тезлигини ўлчаш билан рўйхатга олиш мосламаси ёзиб бориш тўплами билан;
- з) орқа томонни кўрсатадиган кўзгу;
- и) хизмат кўрсатадиган қулфлар ва локомотив кириш эшикларини ёпиш учун калитлар;
- к) депо бошлиғи томонидан тасдиқланган инвентаризация бўйича зарур воситалар ва жиҳозлар ;
- л) тиббий тез ёрдам тўплами;
- м) машинистнинг жойлашган жойини аниқлаб сигнал бериш.

4. Локомотивга хизмат кўрсатишда хавфсизлик талаблари ва машинистлар томонидан ишлаш вақтида уларни текшириш тартиби

Локомотив бригадаларини алмаштириш пунктларида қабул қилувчи ва топширувчи машинист биргаликда локомотивни қабул қилишни, топширишни ва ТО-1 техник хизматини амалга оширади. Иш ҳажми, машинист томонидан амалга ошириладиган локомотив қабул қилиш ва топшириш, депо бошлиғи томонидан ўрнатилади ва локомотивларни фойдаланиш бошқармаси бошлиғи томонидан тасдиқланади, локомотив бригадаси учун меҳнат муҳофазаси йўриқнома 200 йил НТ -87 талабларига мувофиқлиги билан амалга оширилади.

Станцияда манёвр ҳаракатларини амалга оширишда машинист Ўзбекистон Республикаси темир йўлларда техникавий фойдаланиш қоидаларининг 207 , 270, 272-бандларига мувофиқ белгиланган ягона тартибни тўлиқ бажариши шарт .

Станция релсларида ёрдамчисиз машинист томонидан локомотивга техник хизмат кўрсатиш тартиби ва жойи локомотив депоси бошлиғи билан келишилган ҳолда станция бошлиғи томонидан белгиланади ва станциянинг техникавий-бошқарув далолатномасида (кейинги ўринларда ТБД) акс этади .

5.Битта машинист манёврли локомотивга хизмат кўрсатаётганда машинистлар ва ходимларнинг ҳаракатлари

Локомотивни таркибга қўшиш ва ажратиш:

Машинист локомотивнинг поезд билан яқинлашиши ва боғланишини фақат маневрлар раҳбарининг сигналига биноан амалга оширади, у машинист томондан вагонлар яқинидаги хавфсиз жойда бўлиши керак.

Маневрларнинг раҳбари, машинистнинг буйруғи билан, локомотив тормоз магистралини таркиб томондан хавосини чиқариб юбориши, тормоз магистрали тормоз энгларини локомотив ва биринчи вагонга улаши, охириги кранини аввал локомотивда, сўнгра вагонда очиши керак.

Локомотивни таркибдан ажратиб олиш ва таркибга қўшиш (шу жумладан, тормоз шлангларини ажратиш, улаш ва осилтириб туриш, охириги кранларни очиш ва ёпиш) маневр раҳбари томонидан бажарилиши керак.

Поездларда автоматик тормозларни синовдан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида техникавий фойдаланиш Қоидаларига, Тормоз қурилмаларига техник

хизмат кўрсатиш ва темир йўл ҳаракат таркибининг тормозларини бошқариш 2014 йил 7 майдаги 60-сон баённомасига мувофиқ амалга оширилади.

Машинист бир машинист хизмат кўрсатадиган манёврли локомотивларда юк туридаги ҳаво таркатувчиларни юкланган режимга ўтказишга мажбурдир.

Бир машинист томонидан хизмат кўрсатиладиган локомотивни перегонга жўнатилиши "икки киши" ёки "битта одам", агар локомотив машинистнинг ҳушёрлигини бошқариш мосламаси (кейинги ўринларда - УКБМ) билан жиҳозланган бўлса. Поездни перегонга жўнатишга рухсат этилади иш жойида машинист ёрдамчиси бўлса – маневрлар раҳбари, локомотив депосининг машинист –ўитувчисининг перегонга чиқиши мумкинлиги ҳақида ҳулосасини олган, ўқув машғулотларини олган ва локомотив депо комиссиясида машинист ёрдамчиси сифатида қатнашиш ҳуқуқи учун назарий синовлардан ўтган назорат транспорт жараёнини ташкил этиш технологияси мувофиқлигини (ИТТО) РБУ -10 га ёзиш билан РБУ-9 гувоҳнома бериш билан. Машинистнинг ёрдамчиси вазифаларини бажариш ҳуқуқига эга бўлган маневралар раҳбари йилига бир марта РБУ-10 шакл журнаliga ёзув билан локомотив депоси комиссиясида назарий билимларини тасдиқлаши шарт. Машинистнинг ёрдамчиси вазифасини бажарадиган шахслар учун керакли билимлар ва саволлар рўйхати локомотивлардан фойдаланиш бошқармаси томонидан ишлаб чиқилади ва тасдиқланади .

Маневр раҳбари вазифасини бажаришидан олдин машинист ёрдамчиси РБУ-9 гувоҳномасини борлигини машинист текшириб кўриши шарт

Перегонга жўнаб кетаётганда, тепловоз асосий бошқарув панелидан бошқарилади. Перегонга вагонлар билан жўнаб кетишдан олдин машинист кетиш станциясида автоматик тормозларни тўлиқ синовини бажариши шарт. Тормоз қурилмаларига техник хизмат кўрсатиш ва темир йўл ҳаракат таркибининг тормозларини бошқариш 2014 йил 7 майдаги 60-сон баённомасига мувофиқ. Поезддаги автоматик тормозларни синовдан ўтказгандан сўнг, вагонлар кўрикчиси локомотив машинистига ВУ-45 шаклидаги тормозли поезднинг мавжудлиги ва уларнинг ишлашга ярокли ишлаши тўғрисида маълумотнома бериши керак.

Вагонлар кўрикчилари йўқ станцияларда, автоматик тормозларни тўлиқ синовдан ўтказишни, тормозлар синови операцияларини ўтказишга ўқитилган ва вагон депо комиссиясида Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида техникавий фойдаланиш Қоидаларига, Тормоз қурилмаларига техник хизмат кўрсатиш ва темир йўл ҳаракат таркибининг тормозларини бошқариш 2014 йил 7 майдаги 60-сон баённомаси талаблари билимларини текшириш синовидан ўтган поездлар тузувчиси (бош кондуктор) ўтказди.

Машинист, ВУ-45 маълумотномасини олиб, поезд тормозлари ҳақида маълумотларни Тормоз қурилмаларига техник хизмат кўрсатиш ва темир йўл ҳаракат таркибининг тормозларини бошқариш 2014 йил 7 майдаги 60-сон баённомасида белгиланган талабларига мос келишига ишонч ҳосил қилиш керак. Ҳар бир қисқартирилган автоматик тормозлаш синовларини ўтказишда вагон кўрикчиси, қайси, у жойда бу лавозим кўзда тутилмаган бўлса, поезд тузувчиси,бу операцияларни бажаришга ўқитилган, қисқартирилган автоматик тормозлар синовини ўтказганлик тўғрисида ёзади,(таркибга киритилган охириги вагон рақамини киритиш билан) машинистдаги ВУ-45 маълумотномасида. Битта машинист хизмат кўрсатадиган поездлар билан тормозларни синовдан ўтказишда масъул бўлган шахслар минтақавий темир йўл узели, локомотив депосининг маҳаллий йўриқномасида ва техникавий-бошқарув далолатномасида аниқланиши керак.